

PRIORITNÁ OS 1

1. Vzdelávanie učiteľov základných škôl v oblasti cudzích jazykov v súvislosti s Konceptiou vyučovania cudzích jazykov na základných a stredných školách

Pridaná hodnota projektu:

- podpora vzdelávania učiteľov v oblasti celoživotného vzdelávania na celom území SR najmä v ekonomicky najmenej rozvinutých regiónoch a zvýšenie konkurencieschopnosti regiónov.
- zvýšenie kvality edukačného systému SR;
- výhľadovo zabezpečenie dostatočných jazykových kompetencií absolventov stredných škôl;
- zvýšenie mobility odborníkov v oblasti vzdelávania;
- zvýšenie kredibility hodnotenia výsledkov vzdelávania v oblasti cudzích jazykov SR;
- aktívna participácia SR pri vytváraní viacjazyčnej a multikultúrnej Európy v súlade s odporúčaniami Európskej komisie a participácia SR na tvorbe jazykovej politiky EÚ.

V rámci projektu sa vyškolili odborníci pre tvorbu najmodernejších evalvačných nástrojov pre hodnotenie jazykových kompetencií na úrovni SERR pre jazyky. Poskytol tiež akreditované študijné programy pre získanie kvalifikačného predpokladu v predmete cudzí jazyk so zameraním na cieľovú skupinu detí mladšieho školského veku.

Vytvoril sa organizačno-vzdelávací portál www.educj.sk pre participujúcich pedagógov v projekte. Zabezpečila sa rozsiahla medzinárodná spolupráca pre participujúcich pedagógov napr. sprístupnenie a využívanie základných nástrojov Rady Európy pre skvalitnenie jazykového vzdelávania - SERR pre jazyky, EPI a pod. Národný projekt zásadne prispel ku skvalitneniu cudzojazyčného vzdelávania v primárnom stupni vzdelávania v SR.

Projekt technicky a odborne vybavil všetky participujúce školy, vrátane univerzít, v projekte – dataprojektory, notebooky, jazykové a odborné softvéry, rozsiahle učebnicové fondy pre učiteľov, množstvo odbornej literatúry pre pedagógov.

Ďalej projekt umožnil vytvoriť návrh opisu študijného odboru predškolská a elementárna pedagogika s cieľom získania a udržania 100% kvalifikovanosti v predmete cudzí jazyk na 1. stupni ZŠ.

Projekt vytvoril univerzitné projektové kancelárie na 9 vysokých školách pedagogického zamerania, ako aj technického zamerania. Všetky vysoké školy dokázali počas celej realizácie projektu zabezpečiť vysokú kvalitu vzdelávania, a to aj napriek tomu, že SR trpí nedostatkom kvalifikovaných pedagógov cudzieho jazyka na všetkých úrovniach vzdelávacieho systému, vo vzdelávaní odbornom, ako aj jazykovom.

2. Vzdelávanie učiteľov v súvislosti s tvorbou školských vzdelávacích programov

K výstupom NP patria:

- Vytvorená projektová kancelária, zostavené pracovné tímy, riadiaca činnosť a zabezpečovanie pravidelných pracovných rokovaní. Za obdobie realizácie NP prebehli 216 zasadnutí, z toho v cieľi RKZ 199 zasadnutí.;
- Tvorba odborných materiálov a odborných posudkov – z NP bolo vytvorených 12 scenárov k tvorbe multimediálnych vzdelávacích materiálov a 27 recenzných posudkov k vytvoreným dielam a didaktickým materiálom.;
- Prostredníctvom tejto aktivity bolo pripravených: 12 vzdelávacích materiálov k realizácii vzdelávacích aktivít (školeniam k tvorbe školských vzdelávacích programov) a doplnkových vzdelávacích programov.
- Tvorba, výroba a vydávanie dvojtyždenníka Učiteľské noviny – prostredníctvom NP bolo vyrobených 89 čísiel, z toho vydaných ako periodická tlač 73 čísiel a 16 čísiel zverejnených na vzdelávacom portáli dištančného vzdelávania www.distancne.vzdelavanie.siov.sk.;
- V rámci aktivity bolo vyrobených a distribuovaných 22 multimediálnych vzdelávacích materiálov pre učiteľov základných a stredných škôl, z toho 13 DVD a 9 CD.;

- naprogramovanie vzdelávacieho portálu, príprava 4 vzdelávacích programov pre on-line formu vzdelávania (testy, metodické materiály, písomné pokyny), príprava školiacich materiálov pre koordináciu vzdelávania, zaškolenie zamestnancov do práce na vzdelávacom portáli: - tútorov, národných koordinátorov, príprava školiacich materiálov pre frekventantov dištančného vzdelávania k priebehu a ukončovaniu štúdia, zaškolenie tútorov do práce so vzdelávacím portálom, realizácia a riadenie on-line vzdelávania od mája 2013 – decembra 2014.

Silnými stránkami národného projektu sú:

- Zvýšenie a obnova úrovne kľúčových kompetencií učiteľov základných a stredných;
- Inovácia a vydanie metodických materiálov;
- Tvorba a vydanie nových, moderných vzdelávacích a didaktických materiálov;
- Zvýšenie povedomia a informovanosti v oblasti regionálneho školstva vydávaním periodickej tlače, určenej pedagogickým zamestnancom;
- Vytváranie nových, moderných a efektívnych spôsobov výučby – on-line vzdelávanie cestou vytvorenia vzdelávacieho portálu.

Spätná väzba sa prejavila najmä v pretrvávajúcom záujme o akreditované vzdelávanie k tvorbe ŠKVP (zasielanie prihlášok do vzdelávania zo strany učiteľov základných a stredných škôl), v kontinuálnom pokračovaní zasielania príspevkov zo strany pedagogickej verejnosti do Učiteľských novín – komunikácia cez vzdelávací portál a podnetmi pedagogickej verejnosti smerom k prijímateľovi o zaslanie ďalších rozmnožením multimediálnych vzdelávacích CD a DVD.

3. Vzdelávanie pedagogických zamestnancov materských škôl ako súčasť reformy vzdelávania

V roku 2014 od januára do júna sa navýšil počet podľa identifikačného údaju účastníka o 1 305 K a o 260 RKZ. Opakovane sa zapojilo do vzdelávania 7 365 pedagogických zamestnancov (K aj RKZ) v 409 skupinách. Ďalej bolo vytvorených 122 edukačných materiálov, uskutočnili sa 3 odborné semináre a záverečná odborná konferencia na tému Evalvácia – kvalitatívny faktor vzdelávania.

Národný projekt Vzdelávanie pedagogických zamestnancov materských škôl ako súčasť reformy vzdelávania bol ukončený 30.9.2014 a vzdelávacie aktivity projektu 30.6.2014

V projekte MAT sa všetky naplánované aktivity projektu uskutočnili. Podľa identifikačného údaju účastníkov sa jedenkrát vzdelávalo v 18 akreditovaných programoch do 30.6.2014 spolu 9962 pedagogických a zamestnancov zo SR a 1456 zamestnancov z BA. Do vzdelávania v rámci akreditovaných vzdelávacích programov bolo viacnásobne zapojených 19 706 zamestnancov zo SR a 5026 z BA. Bolo vytvorených 142 edukačných materiálov. Do projektu boli zapojení PZ zo 735 škôl v SR a PZ zo 17 škôl z kraja BA, v ktorých sa nachádzajú žiaci pochádzajúci z marginalizovaných rómskych komunít.

Spĺnenie merateľných ukazovateľov NP MAT (K) v zmysle zmluvy o NFP je 95,10% .

Spĺnenie merateľných ukazovateľov NP MAT (RKZ) v zmysle zmluvy o NFP je 95,16%.

Obrovský záujem o vzdelávanie po ukončení projektu – počet prihlášok cca 6500 na akreditované programy MAT; mimoriadny ohlas od účastníkov stáži na prínos, ktoré získali z osobných skúseností z edukačného procesu v mieste stáží.

Celkovo možno skonštatovať, že národný projekt prispel: k získaniu a rozvíjaniu odborných kompetencií VPZ a pedagogických zamestnancov; k zefektívneniu edukačného procesu v MŠ na základe vzdelávacích aktivít, realizovaných stáží, seminárov a konferencií; k efektívnemu zorientovaniu sa v legislatíve súvisiacej s edukačným procesom; k rozvíjaniu kontaktov nie len medzi školami, ale aj partnerstiev v zahraničí.

Akreditované vzdelávacie programy v NP MAT boli vypracované premyslene na mieru cieľovej skupine, o čom svedčí aj mimoriadny záujem o vzdelávanie po ukončení projektu. Po ukončení (30.6.2014) vzdelávacích aktivít projektu, MPC evidovalo od PZ materských škôl v SR 6 390 prihlášok a v kraji BA 507 prihlášok.

4. Moderné vzdelávanie – digitálne vzdelávanie pre všeobecno-vzdelávacie predmety

Ku 31.12.2014 je evidovaných 86 478 odoslaných mailov pracovníkmi Aktivity 1.2., z toho 18 215 boli odpovede na otázky, zvyšok sú informačné maily. Na facebookovej stránke bolo ku 31.12.2014 zverejnených 191 článkov, s celkovým zobrazením viac ako 498 215 videní pri 2281 jedinečných osobách. Počet tém, zaslaných aktívnym učiteľom (k 31.12.2014) je 5362, počet digitálnych objektov vo výrobe bol 12 195. Hotových digitálnych objektov je 1850 a publikovaných na Planéte vedomostí je 1108 ks DO.

Štruktúra aktívnych učiteľov podľa akreditácie: ISCED1: 329, ISCED2: 507, ISCED3: 396 (85% aktívnych učiteľov má kombinácie dvoch stupňov). Štruktúra škôl: ZŠ 175, SŠ 112.

Ku 31.12.2014 sa spolupracovalo s 57 členmi kolégia formou dohody o vykonaní práce. Členovia kolégia majú odborný dohľad nad procesom tvorby digitálnych objektov, zabezpečenia ich kvality z hľadiska obsahového, pedagogicko-didaktického a formálneho spracovania pred ich zaradením do výchovno-vzdelávacieho procesu na školách. Zároveň bolo zapojených do spolupráce 8 jazykových korektorov na vytvorené DO.

Na webovej stránke www.digitalnevzdelavanie.sk bol vytvorený pilot, ktorý slúži na hodnotenie digitálnych objektov odbornou obcou. Je na ňom 403 zaregistrovaných učiteľov.

V danom období sa uskutočnili viaceré webináre a regionálne stretnutia s učiteľmi v mestách Košice, Humenné, Poprad, Prešov, Trenčín, Trnava, Žilina, Lučenec, Komárno, Nitra. Banská Bystrica. Cieľom stretnutí bolo oboznámenie autorov so zmenami, získanie ich porozumenia so zmenami, poskytnutie informácií a podpory vo všetkých smeroch. Zloženie účastníkov zabezpečilo komplexný pohľad na projekt a umožnilo získať autorom odpovede z každého uhla projektu, teda od organizačnej úrovne, cez technologickú úroveň spolupráce, metodiku a didaktickú úroveň až po pohľad grafika, ktorý realizuje učiteľské scenáre.

Hlavnou aktivitou v sledovanom období bol rozvoz a montáž interaktívnych tabúl SMART Board, notebookov Lenovo ThinkPad B590 a reproduktorov Genius SP-HF1800A na školy – 2 659 kusov notebookov a reproduktorov určených, 2 360 interaktívnych tabúl pre 2 325 základných a stredných škôl.

V rámci aktivity 1.3 Moderné vzdelávanie - zvýšenie popularizácie a motivácie žiakov a študentov vzdelávať sa doposiaľ zrealizovalo (01/2013-11/2015 – aktivita prebieha):

- september: Natáčanie témy Ekologické a environmentálne vedy, konštruovanie a výroba.
- október: Natáčanie videa Vedy o živej prírode a pokračovanie témy konštruovanie a výroba a spracovávanie témy Poľnohospodárske a lesnícke vedy. Začiatok žiackej súťaže, Staň sa aj Ty tvorcom DO, začiatok súťaže 1.10.2014.
- november: Pokračovanie natáčania s respondentmi na univerzitách na Slovensku (napríklad na Katedre environmentálneho inžinierstva Technickej univerzity vo Zvolene, Univerzite Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach alebo Technickej univerzite v Košiciach)
- Žiacka súťaž Staň sa aj Ty tvorcom DO, do ktorej sa zapojil veľký počet žiakov základných a stredných škôl.

Učiteľská obec oceňuje prínos projektu, vďaka ktorému majú k dispozícii techniku a overené a praktické DO, s výborným prijatím u študentov. Učitelia, ktorí sú v projekte zapojení a majú možnosť použiť svoje autorské DO nešetria chválou, u ostatných prevláda pozitívne prijatie a optimistické očakávania smerom na budúcnosť a zverejnenie všetkých DO.

V tejto fáze projektu je možné hodnotiť najmä dopad na učiteľov, proces výučby a jej prípravy, menej na dopad na žiakov a ich vedomosti. V každom prípade sa ukázala vysoká reziduita pôvodne získaných spôsobilostí učiteľov s nízkou penetráciou moderných alebo aspoň čiastočne progresívnych metód vzdelávania a didaktických doktrín a v neposlednom rade odovzdávaných vedomostí. V projekte vznikla riadená konfrontácia medzi predmetovými garantami a učiteľmi z praxe, ktorá preukázala zastaranosť a istú izolovanosť v didaktike, ale aj vo faktografii. Vďaka projektu sa však veľa zmenilo a všetci zapojení učitelia prešli procesom verifikácie svojich didaktických metód a overením a modernizáciou faktografie v spojení s modernizáciou kurikulárnych dokumentov.

Vďaka nasadeniu kolaboratívneho systému sme v reálnom čase umožnili konfrontovať, hľadať konsenzus a tvoriť vzdelávací obsah spĺňajúci formálne a vecné kritéria skombinované s praktickými poznatkami a znalosťou reálnej žiackej percepcie.

5. Zvyšovanie kvality vzdelávania na základných a stredných školách s využitím elektronického testovania

Od začiatku projektu do konca roku 2014 sa zúčastnilo na aktivite 1.1 Vytváranie úloh a testov pre priebežné školské testovania (školská databáza úloh) a pre objektívne vyhodnocované testovania (NÚCEM databáza úloh) 896 osôb v pracovnom pomere. Na základe modernej metodiky pripravovalo viac ako 650 aktívnych autorov – učiteľov úlohy do elektronickej banky. Od začiatku projektu vytvorili a zozbierali garanti testovacích nástrojov celkovo viac ako 35 000 úloh z vybraných vzdelávacích oblastí a predmetov. Ku koncu roka 2014 bolo vytvorených 55 testov, 126 testových zošitov a cca 25 000 úloh bolo implementovaných do systému e-Test do databázy úloh a testov.

V regionálnych kontaktných centrách (ďalej len RKC) sa uskutočnili stretnutia autorov úloh a posudzovateľmi a garantmi za účelom zvyšovania kvality tvorby úloh a zefektívnenia procesov implementácie úloh do systému e-Test. V Bratislavskom samosprávnom kraji (projekt RKZ) sa konalo 89 stretnutí v RKC, v ďalších krajoch na Slovensku (projekt K) sa uskutočnilo 164 stretnutí. Stretnutí sa zúčastnil aj personál pre IT podporu a komunikáciu so školami z aktivity 1.2.

V roku 2014 sa realizovali školenia a vzdelávania v rámci celého Slovenska. Do projektu je zapojených 1 649 základných a stredných škôl, vrátane škôl s vyučovacím jazykom maďarským.

Prvá fáza skúšobnej prevádzky elektronického testovacieho systému e-Test sa spustila v máji. Od 19.5.-20.6.2014 sme skúšobne otestovali a overili e-Test so žiakmi a študentmi z 6. - 8. ročníkov ZŠ a 1. - 3. ročníkov SŠ. Školské testovania (pre 5. a 9. ročník ZŠ a pre 1. - 4. ročník SŠ) boli vykonané na 19 ZŠ a SŠ s počtom 380 žiakov (projekt RKZ) v Bratislavskom samosprávnom kraji a v ďalších krajoch na 278 základných a stredných školách s počtom 5 560 žiakov (projekt K). Celkovo bolo na viac ako 841 ZŠ a SŠ v dočasnom testovacom systéme vykonaných 100 000 a v e-Teste viac než 101 700 elektronických testov. V dočasnom testovacom systéme bolo v roku 2014 otestovaných 22 350 žiakov a študentov a v e-Teste 17 250 žiakov a študentov, spolu viac ako 39 600 žiakov.

Licencie "Škola" sme odovzdali na 1076 necertifikačných ZŠ a SŠ v SR, z toho v Bratislavskom kraji 114 a v ďalších krajoch SR 962 licencií. Licencii "Žiak - štandardné testovanie" pre necertifikačné školy bolo do konca roku odovzdaných v BSK 1697 a ostatných krajoch SR 18446 kusov.

V rámci NP sa zaznamenali pozitívne reakcie od autorov úloh a testov v súvislosti s vytvorením funkčného nástroja na tvorbu úloh a komunikáciu v nadväznosti na tvorbu úloh. Úlohy boli vytvárané počas roka 2014 a do elektronického testovacieho systému e-Test boli začlenené od septembra 2014. Cieľová skupina „verejnosť“ sa oslovovala niekoľkými spôsobmi. Vydalo sa celkom 22 tlačových správ (aj s regionálnymi verziami), pričom na webových stránkach sa náš projekt spomínal 172-krát, v tlačových agentúrach 33-krát, v celoslovenskej tlači 29-krát, v celoslovenskej televízii 14-krát, v rádiách 14-krát, v regionálnych médiách 51-krát. V apríli a máji 2014 sa zorganizovalo 9 popularizačných interaktívnych podujatí E-testujte sa s EÚsmevom počas celoštátnych osláv 10. výročia vstupu SR do EÚ, ktoré sa stretlo s veľkým ohlasom. Na týchto podujatiach sa široká verejnosť – žiaci, učitelia, rodičia žiakov, starí rodičia, ostatní občania oboznámili s národným projektom a vyskúšali si nové elektronické úlohy vo vytváranom elektronickom testovacom prostredí. Podujatia mali veľkú pozitívnu odozvu u návštevníkov aj u organizátorov. Tento typ podujatia sa stretol s vysokou popularitou aj u účastníkov počas multižánrového festivalu Bažant Pohoda 2014 v období od 9. do 12. júla 2014. Za 2,5 dňa si 11 testov z rôznych predmetov a gramotností vyskúšalo viac ako 400 záujemcov.

Interaktívne prezentácie oddelenie publicity zorganizovalo smerom k širokej verejnosti aj v posledný septembrový piatok v Bratislave počas Európskej noci výskumníkov a smerom k maturantom takmer z celého Slovenska, tiež

v Bratislave, od 7. do 9. 10. 2014 počas najväčšieho študentského veľtrhu v SR Akadémia&VAPAC. Cieľovú skupinu: školy, riaditelia škôl, autori úloh, IT administrátori sme informovali o etapách a krokoch implementácie projektu v roku 2014 okrem iného aj informačnými bulletinmi E-TESTOVANIE - vydali sme celkom 7 bulletinov.

V roku 2014 sme v rámci Rámcovej zmluvy MŠVVaŠ SR v TV Markíza mali odvysielanú 3-krát platenú epizódu *Modernej školy*, jednotková dĺžka 210 sekúnd. Najmasívnejšia spätná odozva od škôl, žiakov a verejnosti bol na interaktívnych podujatiach a z informačných bulletinov. V roku 2014 sme do života uviedli novú intuitívnu webovú stránku národného projektu, ktorú za mesiace november a december 2014 navštívilo dovedna 4029 UIP, celková návštevnosť bola 14 479, počet zobrazení 39 956.

Vytvorením banky úloh autormi - pedagogickými pracovníkmi z praxe s cieľom zavedenia elektronického testovania do zazmluvnených škôl, používaním a testovaním žiakov v systéme e-Test vznikne jednotný funkčný nástroj na celoštátne overovanie vedomostí s okamžitou spätnou väzbou pre pedagogických pracovníkov a odborníkov.

Medzi silné stránky projektu patria: zavedenie e-Testu do praxe, okamžitá spätná väzba, informovanosť žiaka o úspešnosti. Zostavenie banky úloh, tvorba úloh autormi, komunikácia a organizácia práce v tímoch autorov, posudzovateľov a garantov. Organizácia a priebeh školení, ktoré mali za následok zvyšovanie odbornosti rôznych cieľových skupín (napr. autori úloh a testov – tvorba úloh, práca so systémom e-Test).

6. Rozvoj stredného odborného vzdelávania

Realizáciou projektu sa rieši problematika prepojenia odborného vzdelávania a prípravy na stredných odborných školách s potrebami zamestnávateľov, zvýšenia kvality a pripravenosti budúcich absolventov stredných odborných škôl vo vzťahu k ich schopnosti zamestnať sa po ukončení odborného vzdelávania a prípravy na SOŠ, spolupráca stredných odborných škôl s profesijnými a stavovskými organizáciami, nastavenia modelu viaczdrojového financovania a noratívov financovania stredných odborných škôl, kariérového poradenstva a profesijnej orientácie žiakov na SOŠ v zmysle potreby pripraviť sa čo najflexibilnejšie na možné zmeny na trhu. Súčasťou aktivít národného projektu sú pilotné aktivity v rámci obsahovej prestavby vzdelávania, a to na základe zapojenia zástupcov profesijných a stavovských organizácií do jednotlivých procesov ovplyvňujúcich zameranie jednotlivých odborov, až po spätnú väzbu (odporúčania) pre budúce revízie školských vzdelávacích programov a didaktické pomôcky vrátane učebných pomôcok a iniciovanie potrebných zmien. Predmetom aktivít je aj dodanie didaktických pomôcok hmotného a nehmotného charakteru a didaktických pomôcok zameraných na modernizáciu vzdelávacieho obsahu pre žiakov, ktoré podporia zvýšenia kvality vzdelávania na zapojených stredných odborných školách.

Predmetom aktivity je realizovanie a dokončenie procesu tvorby noratívov priestorového, prístrojového a materiálového vybavenia v rámci jednotlivých učebných a študijných odborov, posilnenie spolupráce zapojených stredných odborných škôl vo vybraných skupinách odborov organizovaním ich pravidelných pracovných stretnutí zameraných na zdieľanie skúseností a riešenie spoločných problémov, investovaním do špecifického ďalšieho vzdelávania pedagogických zamestnancov prostredníctvom mobilit (zahraničných pracovných ciest, ktorých cieľom je ďalšie vzdelávanie pedagogických zamestnancov a transfer know how na Slovensko s cieľom podporiť reformu a rozvoj odborného vzdelávania na stredných odborných školách) a dodaním didaktických pomôcok hmotného a nehmotného charakteru a didaktických pomôcok zameraných na modernizáciu vzdelávacieho obsahu pre žiakov, ktoré podporia zvýšenia kvality odborného vzdelávania a prípravy na zapojených stredných odborných školách. Predmetom aktivity je celkové zvýšenie kvality na stredných odborných školách vo všetkých skupinách odborov, ktoré sú v kompetencii ŠIOV-u".

Na základe zapojenia zástupcov profesijných a stavovských organizácií do realizácie národného projektu dôjde k získaniu spätnej väzby od zamestnávateľov na orientáciu vzdelávania v jednotlivých odboroch, získaniu spätnej väzby na proces vzdelávania vrátane zamerania obsahu vzdelávania, didaktické pomôcky, vrátane recenzovania a pripomienkovania existujúcich a nových didaktických pomôcok. Pravidelným systémom zberu dát od zamestnávateľov a sledovaním uplatniteľnosti absolventov bude vytvorený nástroj pre budúcu orientáciu

jednotlivých odborov. Bude overený duálny systém vzdelávania v podmienkach slovenského odborného vzdelávania a prípravy na stredných odborných školách.

Realizáciou kariérového poradenstva a ďalšieho vzdelávania kariérových poradcov a pedagogických zamestnancov venujúcich sa tejto problematike na stredných odborných školách, získajú žiaci stredných odborných škôl možnosť lepšej kariérovej orientácie a zvýši sa ich uplatniteľnosť na trhu práce.

7. Podpora profesijnej orientácie žiakov základnej školy na odborné vzdelávanie a prípravu prostredníctvom rozvoja polytechnickej výchovy zameranej na rozvoj pracovných zručností a práce s talentami

Silnou stránkou v roku 2014 bolo zazmluvnenie nepilotných škôl v rámci 7 regiónov SR (okrem BSK). Získaniu nepilotných škôl pre projekt sa začali pracovníci aktivity A1.1 a neskôr aj z A2.1 intenzívne venovať začiatkom roka. V tomto období bolo získanie nepilotných škôl pomerne náročné. Intenzívnou aktivitou regionálnych pracovníkov sa však podarilo ku koncu roku výrazne priblížiť k úplnému naplneniu merateľného ukazovateľa (v decembri bolo podpísaných 436 zmlúv z plánovaných 451 nepilotných škôl). Okrem účasti pedagogických zamestnancov na KV a poskytnutia nástroja (aktivita A2.) bola pomerne silnou motiváciou k zapojeniu škôl do NP Dielne, vízia možného pokračujúceho projektu, v rámci ktorého by si mohli zapojené nepilotné školy „dozariaďovať“ odborné učebne fyziky, techniky, biológie a chémie, novými učebnými pomôckami.

Silnou stránkou aktivity A1.1 bolo v roku 2014 aj kompletné vybavenie odborných učební MTZ a UP, ktoré bolo koncom roka 2014 doplnené aj o dodanie IKT. Spolupráca s firmou KVANT spol. s r. o. je veľmi dobrá, firma ochotne a flexibilne reflektuje na prípadné reklamácie zo strany pilotných škôl, poskytuje poradenstvo pri komplikáciách s využívaním dodaných učebných pomôcok, realizuje školenia ako pre učiteľov pilotných škôl, tak aj pre lektorov KV.

Ďalšou silnou stránkou aktivity A1.1 bolo aj zapojenie cieľovej skupiny - žiaci 49 pilotných škôl. Do monitorovacích aktivít – dotazník pre žiaka (po ukončení 1. a 2. polroku šk. roku 2013/2014) sa celkovo zapojilo 6517 žiakov (v porovnaní s plánovaným počtom 1960).

V roku 2014 sme aj napriek neukončenému VO na školiace strediská, začali realizovať výberové konania na pozíciu Lektora pre IKV. Vytvorenie databázy lektorov bolo dôležitým krokom k prípadnému náhlemu realizovaniu IKV. Záujem o pozíciu lektora sme zaznamenali aj z radov učiteľov pilotných aj nepilotných škôl. V roku 2014 sme mali v prípade potreby pripravených nastúpiť na lektorovanie IKV celkovo 67 lektorov.

V rámci A3.1 Práca s talentami sú odborné súťaže pre zmiešané tímy žiakov ZŠ a SOŠ podporným nástrojom pre spoluprácu základnej školy a stredné odborné školy - vznikajú reálne partnerstvá medzi žiakmi, pedagógmi, školami v otváraní nové možnosti využívania dielni SOŠ žiakmi ZŠ. Práca s talentami umožňuje reálne identifikovať žiakov v ich odbornom zameraní a viesť ich k možnosti štúdia na konkrétnej SOŠ.

Z pohľadu publicity najsilnejšou stránkou implementácie NP OPV v roku 2014 bolo zariadenie a vybavenie odborných učební, aj ich publicita bola širokospektrálna, pozitívne ohlasy chodili nielen zo škôl, ale aj z médií, ktoré sa o tému aktívne zaujímali.

Pridanou hodnotu je vybavenie pilotných škôl hodnotným, zaujímavým a inovatívnym zariadením odborných učební, ktoré v žiakoch ZŠ podporuje záujem o polytechnickú výchovu. Dodané MTZ a UP sú zostavené tak, aby žiakov motivovali k záujmu o prírodovedné predmety, čo ich má viesť k voľbe ďalšieho štúdia na SOŠ.

Ďalšou pridanou hodnotu je vytvorenie kontinuálneho vzdelávania pre učiteľov druhého stupňa, ktoré má učiteľov primäť k zmene pohľadu na výchovno-vzdelávací proces tak, aby žiakov zaujali ako samotným obsahom vzdelávania, tak aj spôsobom vysvetlenia učiva a zmenou metód vzdelávania.

Celkove za NP Dielne prichádzame k záveru, že záujem žiakov o predmety F, T, BIO a Ch sa zvýšil. Vybavenie odborných učební by malo v budúcnosti ovplyvniť vývoj v rámci vzdelávacieho systému na primárnom a sekundárnom stupni – vyššia orientácia žiakov na odborné vzdelávanie. Vybavenie odborných učební

pripraví žiakov na štúdium na stredných odborných školách dôkladnejšie – žiaci majú možnosť oboznámiť sa s niektorými učebnými pomôckami, ktoré boli doteraz prístupné iba na stredných školách.

Pridanou hodnotou v aktivite A3.1 Práca s talentami by bolo zavedenie novej metodiky a nového systému podpory organizácie a riadenia odborných súťaží pre kategóriu ZŠ: „Organizačné poriadky“ súťaží podporované ministerstvom, ktorých realizácie by sa konali na úrovni školy, regiónu, kraja a celoštátne. Stali by sa postupovými a časť kompetencií na úrovni školy a kraja by prebrali okresné úrady v zmysle Smernice MŠVVaŠ SR k súťažiam. Podobne ako to poznáme v kategórii SOŠ.

8. Vysoké školy ako motory rozvoja vedomostnej spoločnosti

Projekt reflektuje súčasné potreby a požiadavky trhu práce a podnikovej sféry smerom k prepájaniu teoretických poznatkov a praktických znalostí a zručností na všetkých stupňoch vzdelávania vrátane VŠ, ale zároveň odráža aj súčasnú odbornú diskusiu v prostredí vysokého školstva o jeho ďalšom smerovaní. Národný projekt poskytuje študentom VŠ možnosť spoznať reálne podnikové prostredie a overiť si svoje teoretické znalosti v praxi ako v podnikoch v SR tak aj v zahraničí a získať tak komparatívnu výhodu pre uplatnenie sa na trhu práce.

Najvýraznejšou pridanou hodnotou národného projektu je prispôbenie vysokoškolského vzdelávania potrebám praxe a reálnym potrebám trhu práce a požiadavkám znalostnej spoločnosti vytvorením pilotného systému prepojenia VŠ s podnikovou praxou (sieť spolupráce) a zároveň prehĺbenie existujúcich väzieb a spoluprác medzi vysokými školami a podnikmi.

V rámci národného projektu a ako aj doplňujúcich aktivít bol vytvorený rad ukazovateľov, ktoré boli využité ako indikátory uplatniteľnosti absolventov vzhľadom k potrebám trhu práce. Bol spracovaný prehľad odvetví, v ktorých sa reálne absolventi fakúlt a odborov uplatňujú (na báze mnohopočetných údajov za posledné roky) a prehľad kompetencií požadovaných od absolventov v zamestnaní vrátane ich subjektívneho hodnotenia. Z týchto údajov bola spracovaná Prognóza vývoja trhu práce do roku 2023 z aspektu uplatnenia absolventov VŠ, ktorá bola predložená odbornej verejnosti a MŠVVaŠ SR na ďalšie využitie a diskusiu.

Ďalšou pridanou hodnotou je vysoká úspešnosť v informovaní a propagovaní hlavných myšlienok projektu a to aj v oblasti informovanosti o študijných odboroch, ktoré sú perspektívne pre podporu rastu slovenského hospodárstva.

Počas realizácie národného projektu boli zo strany odbornej verejnosti najmä pedagógov z VŠ, zamestnancov - lektorov z podnikov a zástupcov zamestnávateľských združení a zväzov zaznamenané pozitívne ohlasy a spätná väzba týkajúca sa spôsobu riešenia prehĺbenia spolupráce vysokých škôl a podnikovej sféry v oblasti vzdelávania, najmä previazanosť a skvalitnenie vzdelávacieho procesu na VŠ smerom k požiadavkám podnikovej sféry. Doposiaľ neboli zaznamenané žiadne negatívne ohlasy.

Spätná väzba zo strany cieľovej skupiny študentov VŠ bola počas sledovaného obdobia rovnako vysoko pozitívna o čom svedčí aj hodnota naplnenia ukazovateľov aktivít, čiže počet zapojených študentov do národného projektu, ako aj záujem a korešpondencia cieľovej skupiny smerom k projektu.

PRIORITNÁ OS 2

1. Ďalšie vzdelávanie učiteľov základných škôl a stredných škôl v predmete informatika

K výstupom NP patria:

- vzdelávací program špecializačného vzdelávania Vyučovanie informatickej výchovy (vzdelávanie úspešne ukončilo 614 frekventantov vzdelávania);
- vzdelávací program kvalifikačného vzdelávania Všeobecno-vzdelávací predmet Informatika (vzdelávanie úspešne ukončilo 165 frekventantov vzdelávania);
- vzdelávací program špecializačného vzdelávania Modernizácia vyučovania informatiky na základných školách a stredných školách (vzdelávania úspešne ukončilo 516 frekventantov vzdelávania).

Učitelia, ktorí sa zúčastnili vzdelávania, boli navrhnutými a odučenými modulmi pripravení na to, aby mohli kvalitne a vysoko odborne vyučovať novo - zavádzaný predmet informatická výchova v 2. až 4. ročníku základnej školy. Učitelia, ktorí vzdelávanie DVUi absolvovali, by však mali byť schopní navrhnúť a zrealizovať vyučovanie informatickej výchovy v týchto ročníkoch. Vďaka kvalitnej príprave vzdelávania DVUi sú pripravení a schopní zvládnuť aj zmeny v oblasti vyučovania informatickej výchovy na svojich školách (nový hardvér, novovznikajúci softvér vhodný na vyučovanie, nové prístupy k vyučovaniu). Mali by dokázať na tieto nové skutočnosti efektívne reagovať a využiť ich pre kvalitnejšie vzdelávanie seba a svojich žiakov. V rámci NP získalo 199 učiteľov kvalifikáciu pre výučbu informatiky, bolo vytvorených 59 študijných materiálov pre 59 modulov, ktoré učitelia budú môcť a budú vedieť použiť vo výučbe informatiky, učitelia sa stretli s novými metódami vzdelávania, ktoré budú môcť uplatniť vo svojej učiteľskej praxi. Projekt bol podnetom aj pre iných učiteľov, aby sa vzdelávali ďalej a získali aprobáciu pre ďalší predmet – informatiku.

Prínosom projektu, ktorý sa síce objavil ako sekundárny, ale zato nezanedbateľný výstup, je množstvo záverečných prác účastníkov, z ktorých mnohé sú naozaj kvalitné a môžu slúžiť ako pomocný materiál pre mnohých ich kolegov.

V súvislosti s udržateľnosťou NP môžeme konštatovať, že VŠ budú aj po skončení projektu využívať vzdelávacie programy. Učitelia ZŠ, ako aj SŠ sa budú môcť vzdelávať na VŠ a tak absolvovať tieto programy a tak si rozšíriť svoju kvalifikáciu. Základy týchto pripravených a overených programov budú môcť využiť aj ďalšie VŠ na tvorbu svojich programov. Učitelia tak získajú širšiu možnosť ďalej sa vzdelávať. Výpočtová technika získaná z projektu bude naďalej slúžiť učiteľom a žiakom jednotlivých škôl.

2. Profesionálny a kariérový rast pedagogických zamestnancov

NP tým, že ponúka široké spektrum vzdelávacích programov a má široko zadanú cieľovú skupinu systematicky rieši ďalšie (kontinuálne) vzdelávanie PZ a OZ. Jedným z významných výstupov NP a systémovým nástrojom v regionálnom školstve sú profesijné štandardy, ktoré sú súčasťou pripravovaných zmien legislatívy. Vytvorených bolo spolu 45 profesijných štandardov pre všetky kategórie a podkategórie PZ a OZ, špecialistov a vedúcich zamestnancov a ich pilotné overenie v praxi, na ktorých sa podieľalo 150 odborníkov z VŠ, MPC a praxe. Súbor profesijných štandardov bude súčasťou pripravovanej legislatívy (novela z. č. 317/2009 Z. z. a novela Vyhlášky 445/2009).

NP rozbehol a umožnil realizáciu vzdelávacích aktivít v systéme regionálneho školstva v rámci kontinuálneho vzdelávania podľa zákona č. 317/2009 Z. z. pre školy a školské zariadenia. Do systému vniesol viacero nových prvkov, ktoré zvýšili kvalitu a rozsah realizovaného vzdelávania: analýzu vzdelávacích potrieb PZ a OZ v regionálnom školstve, vývoj nových vzdelávacích programov, ktoré sú akreditované MŠVVaŠ SR, umožnil vzdelávanie vyše 100 000 PZ a OZ v priebehu 4 rokov trvania projektu, poskytol podporu kreditovému systému a kariérovému (atestácie) ako progresívnym prvkom systému kontinuálneho vzdelávania.

Význam realizácie NP spočíva o. i. aj v nasledovnej pridanej hodnote vzdelávania PZ a OZ:

- rozvoj ľudských zdrojov v školstve: modernizácia vzdelávacieho procesu v školách realizovaná odborne pripravenými absolventmi štúdií;

- pokrytie všetkých cieľových skupín PZ a OZ a ponuka najširšej ponuky vzdelávacích programov;
- umožnenie širokého zapojenia PZ a OZ zo škôl a školských zariadení a expertov z rezortu školstva do vzdelávacích aktivít (externí lektori);
- zvyšovanie profesionality učiteľského povolania nastavením procesu kontinuálneho vzdelávania s implementáciou štandardov kvality a nástrojov hodnotenia odborných kompetencií;
- uspokojenie požiadaviek zamestnancov rezortu školstva – ich výberu a dopytu vzdelávacích potrieb s možnosťou získania kreditov a zvyšovania osobného kariérneho rastu a platového zaradenia;
- technologická a materiálna podpora edukačného prostredia v školách (IKT, edukačný portál a nové učebné zdroje);
- vytváranie kvalitného edukačného prostredia s cieľom zvýšiť vedomostnú úroveň žiakov regionálneho školstva (v súlade so závermi PISA a iných hodnotení kvality vzdelávania v SR).

Spätná väzba od cieľovej skupiny sa prejavuje na neustále narastajúcom počte prihlášok na ďalšie vzdelávanie. MPC vo veľkej miere eviduje prihlášky od absolventov niektorých vzdelávaní, ktorí sa chcú prihlásiť na ďalšie, ale aj od nových záujemcov o vzdelávanie. Za rok 2014 narástol aj počet uchádzačov o atestácie, čo je dôsledok zvýšeného záujmu o programy kontinuálneho vzdelávania.

NP rovnako umožnil výmenu najlepších praxí (best practices) PZ a OZ, prostredníctvom tvorby osvedčených pedagogických skúseností a osvedčených skúseností odbornej praxe. Pilotne sa v rámci projektu podporovala výmena najlepších skúseností aj prostredníctvom Klubov tvorivých učiteľov.

V súvislosti s udržateľnosťou NP môžeme konštatovať, že MPC bude pokračovať v tvorbe vzdelávacích programov podľa aktuálnych potrieb školskej praxe, v poskytovaní akreditovaných vzdelávacích programov orientovaných na skvalitnenie profesijných kompetencií PZ a OZ. Sieť lektorov – expertov bude poskytovať vzdelávacie služby podľa potrieb škôl a PZ a OZ, ktorí neboli zapojení do projektu. Naďalej bude financovaná prevádzka e-portálu, ktorý obsahuje profesijné štandardy, súbory akreditovaných vzdelávacích programov, inovačné stratégie výučby a digitálne učebné zdroje, e-vzdelávacie programy a metodické materiály.

3. KomPrax – Kompetencie pre prax

Pre dosiahnutie cieľa úspešného uplatnenia sa mládeže na trhu práce a v spoločenskom živote je potrebný komplexný rozvoj osobnosti cez získavanie kľúčových kompetencií (vedomosti, zručnosti a postoje) potrebných pre celoživotné vzdelávanie. S ohľadom na uvedené NP napĺňa nasledovné potreby:

- rozvíjať neformálne vzdelávanie v práci s mládežou, aby dokázalo pripravovať mladých ľudí z rôzneho prostredia a so špecifickými potrebami pre získavanie kľúčových kompetencií,
- stanovenie základných štandardov kvality, ktoré dokážu merať a vyhodnocovať nadobudnuté kompetencie cez neformálne vzdelávanie v práci s mládežou,
- vytvorenie takej klímy v spoločnosti, kde nadobudnuté kompetencie mládeže, vďaka prieniku získaných vedomostí vo formálnom vzdelávaní a nadobudnutých zručností v neformálnom vzdelávaní v práci s mládežou, dokáže akceptovať a uznávať ako relevantné pre ďalšie uplatnenie mládeže na trhu práce a v spoločenskom živote.

NP je zameraný na podporu kvality práce s mládežou prostredníctvom neformálneho vzdelávania. Neformálne vzdelávanie dopĺňa formálne vzdelávanie, ktoré prebieha vo formálnom vyučovacom procese, a pôsobí najmä na rozvoj zručností, schopností a postojov. Zámerom projektu je umožniť mladým ľuďom nadobudnúť také kompetencie, ktoré im nedokáže poskytnúť prostredie školy v dostatočnej miere a potrebujú ich pre úspešné uplatnenie sa na trhu práce a v oblasti práce s mládežou.

NP prostredníctvom neformálneho vzdelávania umožní mladým aktívnym ľuďom nadobudnúť kompetencie dôležité pre ich budúceho zamestnávateľa, ako aj pre ich život v spoločnosti. Umožní im prevziať zodpovednosť za prostredie v ktorom žijú, reagovať na potreby vo svojom okolí, zorganizovať malý projekt a vďaka tomu si overiť svoje kompetencie aj v praxi. Vďaka pozitívnej skúsenosti zároveň NP motivuje mladých ľudí ďalej na sebe

pracovať a tým si rozvíjať najmä sociálno-osobnostné zručnosti (tzv. soft - skills), ktoré sú kľúčové pre úspešné uplatnenie sa v praxi.

Súčasťou projektu je aj budovanie partnerstiev so zamestnávateľmi a inštitúciami formálneho vzdelávania, ktoré vytvoria platformu na spoluprácu medzi jednotlivými organizáciami a inštitúciami a prispievajú k uznávaniu prínosu neformálneho vzdelávania v oblasti práce s mládežou. Spoločnosť vďaka projektu získa mladých sebavedomých ľudí s rozvinutými kľúčovými kompetenciami - aktívnych občanov a prínosných zamestnancov alebo budúcich zamestnávateľov. Uznávanie neformálneho vzdelávania v oblasti práce s mládežou navyše prispieva k jeho začleneniu medzi štandardné spôsoby vzdelávania sa a tak ku komplexnému rozvoju mladých ľudí s ohľadom na prípravu do profesionálneho života.

Projekt si dáva za cieľ dva základné okruhy: rozvoj kompetencií mladých vedúcich, dobrovoľných a profesionálnych pracovníkov s mládežou a cez to rozvoj neformálneho vzdelávania v práci s mládežou a uznanie prínosu neformálneho vzdelávania v práci s mládežou a zvyšovania kompetencií pre trh práce a budúci život mládeže.

NP zabezpečuje vzdelávanie mladých vedúcich, dobrovoľných a profesionálnych pracovníkov s mládežou, ktorí majú v rámci vzdelávania aj realizáciu vlastného malého projektu, ktorý poskytuje priestor na posilnenie a overenie nadobudnutých kompetencií. Dopad vzdelávacích aktivít je ako na účastníkov vzdelávania, tak aj na samotnú prácu s mládežou a neformálne vzdelávanie v nej, keďže účastníci ako cez svoje malé projekty, tak aj cez ďalšie aktivity po ukončení vzdelávania, diseminujú výsledky vzdelávania a tým rozvíjajú kompetencie mládeže mimo školského prostredia.

Pre potrebu uznávania prínosu neformálneho vzdelávania v práci s mládežou boli vytvorené funkčné partnerstvá v regiónoch, pričom jedným z kľúčových výstupov je „Deklarácia o uznávaní prínosu neformálneho vzdelávania v práci s mládežou“. Táto zaväzuje zainteresovaných uznávať kompetencie nadobudnuté v neformálnom vzdelávaní v práci s mládežou.

Dopad projektu pre oblasť vzdelávania, ktorú si stanovuje je v posilňovaní kompetencií aktérov neformálneho vzdelávania v práci s mládežou a tým aj kvalitatívny rozvoj práce s mládežou a kvantitatívny rozvoj aktivít v nej. Súčasne posilňuje uznanie kompetencií získaných cez neformálne vzdelávanie v práci s mládežou, čím sa jeho aktéri stávajú zamestnateľnejšími na trhu práce.

V súvislosti s udržateľnosťou NP môžeme konštatovať, že akceptácia a používanie minimálnych kompetenčných profilov („MKP“) na lídrov v oblasti práce s mládežou budú zabezpečené činnosťou Akreditačnej komisie MŠVVaŠ SR pre špecializované činnosti v práci s mládežou. IUVENTA v spolupráci s poskytovateľmi formálneho a ďalšieho vzdelávania zapracuje vytvorené MKP v do obsahu poskytovaných vzdelávaní pre pracovníkov školských zariadení.

Výskumníci budú ďalej pôsobiť v štruktúrach na podporu výskumu mládeže. Ich potenciál sa bude aj naďalej využívať pri tvorbe politiky postavenej na dôkazoch (evidence - based policy) a jej následné vyhodnocovanie v rámci pravidelných správ pre EK, pre Národnú radu SR a pre podporu rozvoja regionálnych politík voči mládeži. Databáza pre uznanie práce s mládežou bude pravidelne doplňaná o absolventov ďalších vzdelávaní. Samotná databáza bude pravidelne propagovaná a prezentovaná. Partneri budú pokračovať v realizácii vzdelávania lídrov v oblasti práce s mládežou. Regionálna samospráva bude motivovaná k zapracovaniu vzdelávacích aktivít do strategických koncepcií a plánov a okrúhle stoly sa budú opakovať v ročných intervaloch.

4. PRAKTIK – Praktické zručnosti cez neformálne vzdelávanie v práci s mládežou

K vzniku NP viedli neustále narastajúce požiadavky priniesť viac inovatívnych prístupov v práci s mládežou a kreativity do neformálneho vzdelávania a zohľadňovania novo vynárajúcich sa potrieb v skupine detí a mládeže pri realizácii záujmových aktivít pre deti a mládež, potreba lepšej prípravy mládeže na prechod zo školy do zamestnania, posilnenie sociálnej inklúzie a rovnosti príležitostí na trhu práce, potreba využívania potenciálu kľúčových kompetencií mládeže cez záujmové vzdelávanie v práci s mládežou v CVČ, potreba sprostredkovať

mladým zadefinované kľúčové témy pre ich vzdelávanie a cez ne zvyšovať ich kompetencie, rozvinutie kompetencií pracovníkov s mládežou, keďže ich úloha je vo vzdelávaní a výchove mládeže nezastupiteľná, ako aj potreba zabezpečenia prenosu skúseností od pracovníkov s mládežou na mládežníckych vedúcich.

Prostredníctvom realizácie vzdelávacích aktivít NP prispel k rozvoju kompetencií účastníkov vzdelávania v oblasti prípravy, zabezpečenia a vyhodnotenia programov pre deti a mládež, k prepájaniu a odovzdávaniu know-how pracovníkov s mládežou a mládežníckych vedúcich a následne k zvyšovaniu kvality práce s mládežou. Všetky metodické materiály budú nielen počas projektu, ale aj po jeho skončení využívané tak pracovníkmi s mládežou, ako aj pedagógmi, a zároveň budú dostupné širokej verejnosti. V neposlednom rade projekt prispieva k prepájaniu subjektov práce s mládežou v kraji, ako aj k implementácii Stratégie SR voči mládeži na roky 2014-2020.

Z doposiaľ realizovaných činností mal projekt dopad na identifikáciu inovatívnych prístupov v oblasti práce s mládežou s ohľadom na aktuálne potreby mládeže v jednotlivých krajoch. Súčasne projekt prispel k informovaniu pracovníkov s mládežou o potrebe aktualizácie a inovácie „tradičnej“ práce s mládežou a definoval konkrétne programy, ktoré by mali dosiahnuť danú zmenu. Súčasne bola vytvorená spolupráca s inštitúciami formálneho vzdelávania s cieľom zabezpečiť priechodnosť s neformálnym vzdelávaním.

Národný projekt PRAKTIK:

- podporuje systém neformálneho vzdelávania mládeže;
- zvyšuje a inovuje kvalitu ďalšieho vzdelávania pracovníkov s mládežou a mládežníckych vedúcich s prihliadnutím na špecifické požiadavky našej spoločnosti, špeciálne mladých ľudí;
- vytvára lepšie prepojenie medzi formálnym a neformálnym vzdelávaním;
- svojou kreativitou spĺňa požiadavku modernej vedomostnej spoločnosti a tým zvýši záujem mládeže o zážitkové učenie;
- prepája teóriu na nadväzujúcu prax a napomáha absolventom vzdelávania priamo v procese učenia sa identifikovať svoje silné stránky aj oblasti na svoj rozvoj a podpora prenesenia naučeného do ďalšej praxe absolventa;
- vytvára 7 tematických centier mládeže v jednotlivých krajoch Slovenska (okrem Bratislavského kraja), každé TCM bude tematicky zamerané na jednu zo 7 zadefinovaných tém.

V súvislosti s udržateľnosťou NP vytvoril 7 Tematických centier mládeže („TCM“), ktoré pokryjú expertízou Slovensko. TCM sa budú venovať dopravnej výchove zážitkom, globálnej výchove, podpore mentoringu, supervízie a organizačnej príprave aktivít. Kvalita podujatí TCM sa zvýši novou metodikou práce a tým sa zlepši ponuka činnosti TCM. Kvalitné akreditované programy zvýšia záujem mladých ľudí pracovať s mládežou. Posilnené zručnosti zvýšia kvalitu podujatí, ktorých sa zúčastní vyšší počet účastníkov. Zážitkovým tematickým vzdelávaním sa doplní formálne vzdelávanie a tým zlepšia zručnosti pre každodenný život mladých. Inovatívne vzdelávanie zvýši konkurencieschopnosť na trhu práce. Tematickými vzdelávaniami NP pripraví absolventov na realizáciu krátkodobých akcií a pobytových podujatí. Komplexnosť vzdelávania podporuje spoluprácu generácií. Vytvorením web stránky s videometodikami bude ponúknutý nástroj na získanie tematického know-how a ich šírením podporená užšia spolupráca so strešnými organizáciami ako Asociácia CVČ, Rada mládeže Slovenska, atď. TCM podporia aj prípravu ďalších metodických materiálov. Spolupracou s VÚC bude zabezpečené pokračovanie činnosti centier v rámci regionálnej podpory rozvoja práce s mládežou.

5. Tvorba Národnej sústavy kvalifikácií

NP svojimi výstupmi a celkovou realizáciou prispieva k napĺňaniu iniciatívy EÚ z hľadiska prepojenia odborného vzdelávania a prípravy na trh práce prostredníctvom identifikácie a popisu kvalifikácií. Tieto aktivity smerujú aj k zvýšeniu relevantnosti a uznávania učenia sa jednotlivcov v kontexte celoživotného vzdelávania.

Dôležitou črtou NP je postupné vytváranie komunikačnej základne medzi vzdelávaním vo všetkých jeho formách so sociálnymi partnermi, predovšetkým partnermi so zamestnávateľskej sféry, keďže títo predstavujú kľúčový prvok pri identifikácii potrieb trhu práce a pretlačenia týchto potrieb do jazyka formálneho aj neformálneho vzdelávania.

Národná sústava kvalifikácií je jedným z nástrojov, ktorý môže pomôcť lepšie sa uplatniť na trhu práce u nás, i v zahraničí. Vytvorením sústavy kvalifikácií a referencovaním k Európskemu kvalifikačnému rámcu im totiž uľahčíme uznávanie kvalifikácií v celej Európe. Národná sústava kvalifikácií súčasne pomôže zosúladiť potreby trhu a obsah vzdelávania a tiež umožní ľuďom získať uznanie ich kvalifikácie, ktorú nadobudli praxou.

Slovenská Národná sústava kvalifikácií prinesie komplexný pohľad na kvalifikačný systém našej republiky, opíše čiastočne aj úplné kvalifikácie a na základe nich stanoví kritériá hodnotenia, ktoré sú potrebné na to, aby človeku mohla byť uznaná kvalifikácia. Cieľom je, aby ľudia, ktorí z akéhokoľvek dôvodu potrebujú mať uznanú kvalifikáciu, pretože to napríklad vyžaduje ich zamestnávateľ ako potvrdenie, že ovládajú to, čo deklarujú, nemuseli sedieť v škole, ak preukázateľne v danej oblasti stanovené obdobie pracovali. Nadobudnutie kvalifikácie sa tak pre občanov SR stáva rýchlejšie a hlavne pružnejšie. Do určitej úrovne možno takýmto spôsobom postupne naberať jednotky úplnej kvalifikácie a šplhať sa v rebríčku Národného kvalifikačného rámcu práve systémom uznávania kvalifikácie. Okrem toho možno s vytvorenou Národnou sústavou kvalifikácií pracovať a na jej základe porovnávať vzdelávacie výstupy, ktoré sa dosahujú rôznymi formami vzdelávania.

Aby vytvorenie a následné využívanie Národnej sústavy kvalifikácií naplnilo očakávania a prinieslo stanovené efekty, vzájomná komunikácia zamestnávateľov a vzdelávacích inštitúcií je v procese jej tvorby nevyhnutná. S cieľom vytvoriť kvalitný národný systém budú do tvorby NSK zapojené aj zamestnávateľské zväzy, združenia, komory, odborové zväzy a ďalšie profesijné zamestnávateľské organizácie. K ďalším zainteresovaným stranám patria odborníci v oblasti trhu práce, odborného školstva a systému celoživotného vzdelávania.

V súvislosti s udržateľnosťou NP môžeme konštatovať, že pozitívnym efektom vytvorených systémových nástrojov bude posilnenie záujmu verejnosti o všetky formy a spôsoby CŽV. Predpokladáme, že funkčnosť implementácie NKR a NSK v systéme CŽV bude pozitívnym prvkom a žiadanou formou pri vstupe do zamestnania či zmene zamestnania aj po skončení tohto projektu. Informačný systém bude verejnosti dostupný, dostatočne propagovaný, príručka využívania IS bude verejne dostupná. NKR a NSK bude logický a ucelený systém informujúci o existencii kvalifikácií a o možnostiach ich získania a uznania. NKR a NSK zabezpečia horizontálnu a vertikálnu priestupnosť medzi formálnym, neformálnym a informálnym vzdelávaním a učením sa. Nevyhnutnou podmienkou po skončení projektu je udržiavať obe sústavy funkčné - to znamená sústavne monitorovať situáciu v oblasti povolání a kvalifikácií, identifikovať akúkoľvek zmenu kvalifikácie v danom povolaní, novovytvorené kvalifikácie vo vzťahu k pracovným pozíciám ap. Základným predpokladom udržateľnosti výsledkov projektu je ustanovenie Národnej rady pre vzdelávanie a kvalifikácie ako autoritu monitorujúcu a schvaľujúcu nové kvalifikácie a spolupracujúcu so Sektorovými radami vlády a zamestnávateľmi v tejto oblasti.

6. Ďalšie vzdelávanie a poradenstvo pre dospelých ako nástroj lepšej uplatniteľnosti na trhu práce

Implementácia NP prebiehala v súlade so stanoveným strategickým cieľom projektu „Rozvoj systému ďalšieho vzdelávania a poradenstva pre dospelých prostredníctvom zvyšovania jeho kvality“ a špecifickým cieľom projektu „Zvyšovanie účasti osôb na aktivitách v rámci ďalšieho vzdelávania“.

NP prispieva k zvýšeniu účasti dospelých na ďalšom vzdelávaní prostredníctvom rozvoja systému ďalšieho vzdelávania a poradenstva pre dospelých tým, že zabezpečuje kvalitu vzdelávacích programov ďalšieho vzdelávania, kvalitu vzdelávacích inštitúcií, vytvára sieť poradenských inštitúcií a predovšetkým zabezpečuje účasť zamestnávateľov na ďalšom vzdelávaní, čím sa zvýši ich dôvera k systému ďalšieho vzdelávania a tým i dôvera osôb zúčastňujúcich sa na aktivitách v rámci ďalšieho vzdelávania k tomuto systému.

V rámci projektu a jeho výstupov bola podrobne rozpracovaná problematika ĎV a poradenstva pre dospelých. V rámci NP bola vytvorená metodika tvorby MVP, ako aj pilotné vytvorené konkrétne MVP na nadobudnutie odbornej spôsobilosti. Kvalita ĎV bola zabezpečená aj po personálnej stránke, nakoľko boli vypracované kvalifikačné požiadavky a MVP pre osoby zúčastňujúce sa na aktivitách v rámci ďalšieho vzdelávania - ide o lektora ĎV, manažéra ĎV, tútora a predsedu a člena skúšobnej komisie. Zároveň boli nastavené štandardy kvality inštitúcií ĎV, ktoré budú zabezpečovať minimálnu úroveň, ktorú budú musieť inštitúcie spĺňať na to, aby mohli poskytovať ĎV. Nezabudlo sa ani na nastavenie systému uznávania výsledkov ďalšieho vzdelávania a informálneho učenia sa a metodika na realizáciu skúšok na overenie odbornej spôsobilosti. V oblasti poradenstva pre dospelých, bola vytvorená sieť PCD, ktorá poskytuje poradenstvo na základe vytvoreného

systému požiadaviek na prácu poradenských PCD vrátane štandardov pre poskytovanie poradenstva a kritérií na zriadenie PCD a metodiky pre poskytovanie poradenstva v PCD. V rámci NP bol nastavený systém monitorovania a prognózovania vzdelávacích potrieb, ktorý v súčasnej dobe podlieha pilotnému overovaniu.

Silnými stránkami implementácie NP OPV je o. i. aj vysoký záujem o absolvovanie vzdelávania MVP na nadobudnutie špecifických spôsobilostí a spolupráca s predstaviteľmi zamestnávateľských zväzov na jednotlivých výstupoch projektu a deklarácia následnej spolupráce so zamestnávateľskými zväzmi na základe podpisu Memoranda o vzájomnej spolupráci s NÚCŽV koncom roka 2013.

V súvislosti s udržateľnosťou NP môžeme konštatovať, že nastavené štandardy kvality ďalšieho vzdelávania a poradenstva pre dospelých budú pravidelne kontrolované Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu SR na základe zákona o celoživotnom vzdelávaní. Budú zároveň vydané ako metodické pokyny k podávaniu žiadostí o akreditáciu vzdelávacích programov ďalšieho vzdelávania. Výstupy taktiež povedú k legislatívnym úpravám, či už novým alebo novelám existujúcich. Vytvorené vzdelávacie programy ďalšieho vzdelávania budú dané k dispozícii všetkým vzdelávacím inštitúciám na ďalšie použitie a na ich základe sa budú vytvárať nové vzdelávacie programy, ktoré bude trh práce potrebovať. Taktiež vytvorené vzdelávacie programy budú poskytnuté úradom práce, sociálnych vecí a rodiny, ako vzdelávacie programy vhodné pre ich poskytovanie nezamestnaným, samozrejme s možnosťou uznania odbornej spôsobilosti. Vytvorená sieť poradenských centier pre dospelých bude po skončení projektu naďalej využívaná na realizáciu aktivít NÚCŽV.

7. Zvýšenie kvalifikácie učiteľov telesnej a športovej výchovy

NP sleduje zvýšenie kvalifikovanosti učiteľov, ktorý vyučujú telesnú a športovú výchovu na školách. Prostredníctvom vzdelávacích programov, učebných materiálov a sady inovatívnych pomôcok je cieľom NP zatraktívniť vyučovanie telesnej výchovy a tým napomôcť k vytvoreniu pohybových návykov u detí.

Ďalším z cieľov NP je i testovanie zdatnosti detí na školách, ktoré vykonáva, každý zapojený učiteľ na vzorke žiakov. Silnou stránkou NP sú odborné parametre vzdelávacích programov, inovatívne učebné materiály a metodické pomôcky, a samotné vzdelávanie, ktoré po obsahovej stránke vyplní prázdne miesto vzdelávania učiteľov v systéme kontinuálneho vzdelávania.

Z doposiaľ realizovaných činností NP mali projektové aktivity dopad na zvýšenie odborných vedomostí o nových metódach a postupoch pri vyučovaní telesnej výchovy pre učiteľov telesnej výchovy s I atestáciou.

NP tak prispieva k skvalitneniu vyučovacieho procesu a zvýšeniu atraktivity pohybu pre žiakov cez inovatívne metódy. Projekt spracováva tieto nové metódy a prístupy k pohybu do výstupov v podobe publikácií.

8. Aktivizujúce metódy vo výchove

Cieľom projektu je využívať v edukačnom procese moderné interaktívne komunikačné prostriedky pre maximálne využitie vedomostí a interaktívnych digitálnych pomôcok vytvorených v rámci projektu počas a aj po realizácii projektu - pre udržateľnosť výsledkov projektu. Skvalitnenie využívania aktivizujúcich metód výchovy a so zameraním na emocionálnu inteligenciu a mediálnu gramotnosť je predpokladom rozvoja vedomostnej spoločnosti.

Projekt AMV ponúka vychovávateľom, učiteľom i odborným zamestnancom možnosť spoznať nové informačné technológie a zdroje informácií, naučiť sa rozlišovať mediálne obsahy a využiť ich vo výchove, zvládnuť nástrahy modernej komunikácie a predovšetkým získať spôsobilosť vo svojej priamej edukačnej činnosti využívať vhodné metódy a formy, ktoré zaktivizujú dieťa k činnosti prostredníctvom zážitku a vlastnej skúsenosti.

Projekt AMV prináša možnosti pre PZ a OZ naučiť sa predovšetkým ľahšie manažovať výchovný proces a viesť ho pútavejšie práve s využitím potenciálu zážitkových foriem edukácie. Samotný projekt AMV okrem know-how v rámci vzdelávania prináša aj interaktívne digitálne výchovné pomôcky. V rámci edukačných balíčkov dostane každý účastník nášho vzdelávania filmy z domácej produkcie, pracovné listy a manuály. Školy a školské zariadenia zapojené do vzdelávania mali možnosť tiež získať 1 550 interaktívnych tabúl s príslušenstvom.

Pedagógovia a vychovatelia sa ich v rámci vzdelávania naučia, spolu s ďalšími technológiami, efektívne ovládať.

Projekt zaviedol aj sa novú formu vzdelávania PZ a OZ v rezorte školstva, ktorá využíva kombináciu klasickej formy školenia s možnosťami, ktoré poskytuje Moderný komunikačný systém projektu AMV. Projekt vytvoril akreditovaný vzdelávací program určený pre PZ a OZ orientujúcich sa, v rámci štandardných edukačných procesov, najmä na oblasť výchovy a vytvárania hodnotových systémov. Program bude dlhodobo využiteľnou platformou, ktorá sprostredkuje jeho absolventom cenné know-how zozbierané v rámci projektu – a to najmä – z mimorezortných profesionálnych oblastí, ktoré majú potenciál výraznou mierou obohatiť výchovné procesy (médiá, audiovizia, koučing a pod.).

Cieľové skupiny majú výrazný vplyv na kvalitu výchovnovzdelávacieho procesu na predprimárnom, základnom a strednom stupni výchovného a vzdelávacieho systému. Najcennejšími výstupmi z projektu sú kvalifikované ľudské zdroje, ktoré svojim ďalším pôsobením v pedagogickej a odbornej praxi samé o sebe predstavujú najprirodzenejší prvok udržateľnosti výstupov z projektu. V rámci prínosov projektu vo vzťahu k ľudským zdrojom z projektom určeného okruhu PZ a OZ je cenným – nespochybniteľne trvalo udržateľným výstupom najmä odbúranie rešpektu, vypestovanie návyku a nadstavenie nadštandardných užívateľských zručností vo vzťahu k využívaniu moderných digitálnych technológií a komunikačných systémov.

V súvislosti s udržateľnosťou NP môžeme konštatovať, že novovytvorený akreditovaný vzdelávací program „Aktivizujúce metódy vo výchove“ sa stane stabilnou súčasťou vzdelávacích programov pre školy a školské zariadenia. Ciele vyplývajúce z realizovaných analýz budú dlhodobým zdrojom konkrétnych rozvojových aktivít v daných oblastiach výchovy. Školy a školské zariadenia, ktorých PZ a OZ budú zapojení do vzdelávania, budú dovybavené interaktívnymi tabuľami pre efektívne a profesionálne využívanie interaktívnych digitálnych pomôcok, ktoré sú súčasťou Edukačných balíčkov vytvorených v rámci projektu, s cieľom zintenzívniť využívanie aktivizujúcich metód vo výchove v rámci edukačných procesov. Zamestnanci v oblasti vzdelávania a výchovy, zúčastnení na projekte získajú schopnosť využívať know-how a impulzy z externého prostredia a zahraničia, ako aj schopnosť aplikovať ich v riešení problémov a výziev v rezorte školstva.

PRIORITNÁ OS 3**1. Vzdelávaním pedagogických zamestnancov k inklúzii marginalizovaných rómskych komunít**

Prínosom NP, súvisiacim s realizáciou uvedených programov kontinuálneho vzdelávania pedagogických zamestnancov, je dosiahnutý významný posun v tvorbe Školských vzdelávacích programov, zaradením voliteľných predmetov, ktoré svojim obsahom, zameraním a aplikáciou nových vyučovacích metód a postupov, s využitím novovytvorených UZ, významne menia prístup, záujem a aktivitu žiakov z MRK vo výchovno-vzdelávacom procese. Uvedené zmeny majú pozitívny dopad nielen na dochádzku žiakov na vyučovanie, ale aj celkovú klímu školy.

Cieľom projektu bolo podporiť efektívnu implementáciu pedagogického modelu školy s CVS a modernizovať vyučovací proces na zapojených ZŠ prostredníctvom IKT technológií (prostredníctvom interaktívnych systémov). Ako podpora implementácie CVS boli na ZŠ vydané didaktické pomôcky v kategóriách: záhradnícke potreby, kuchynka, hudobné nástroje, spoločenské hry, športové potreby, spotrebný materiál, hrnčiarske kruhy a pece, šitie, knihy, kreativita a výtvarný materiál.

Realizácia NP prispela k zvyšovaniu úrovne vzdelanosti priamo a nepriamo skvalitnením vzdelávacích služieb, ktoré poskytujú PZ a OZ na školách s vysokým zastúpením žiakov pochádzajúcich z MRK. Zlepšovanie profesijných kompetencií PZ a OZ pre kvalitnú edukáciu tejto špecifickej cieľovej skupiny je pilierom projektu a následných zmien v ich školskej úspešnosti. Celodenný výchovný systém umožnil účinný rozvoj žiakov z MRK aj mimo vyučovania, vrátane voľno-časovej starostlivosti a poskytol možnosť doplnenia základného vzdelania v rámci špecifického vzdelávacieho programu pre žiakov, ktorí neukončili ZŠ. UZ vytvorené pre túto cieľovú skupinu majú pomôcť rozvoju osobnosti týchto žiakov v kognitívnej, afektívnej a psychomotorickej oblasti a prispieť k vytváraniu inkluzívneho prostredia v triedach a školách počas implementácie celodennej výchovnej starostlivosti a podporiť školskú úspešnosť žiakov a ich záujem o vzdelávanie.

V súvislosti s udržateľnosťou NP môžeme konštatovať, že po ukončení projektu bude pedagogický model školy s celodenným výchovným systémom implementovaný na zapojených základných školách a poskytnutý ako príklad dobrej praxe základným školám s vysokou koncentráciou žiakov pochádzajúcich z MRK. Generovanie pridanej hodnoty vo výsledkoch aktivít aj po ukončení projektu je založené na vytvorení legislatívnom prostredí (zákon o pedagogických zamestnancoch a odborných zamestnancoch a zákon o výchove a vzdelávaní, jeho vykonávacích predpisoch), nových partnerstvách škôl. PZ a OZ - absolventi vzdelávania budú schopní ako multiplikátori na školách podporovať inklúziu žiakov z MRK. Vytvorené a akreditované programy kontinuálneho vzdelávania budú aj po ukončení projektu poskytovať vzdelávanie ďalším účastníkom. Pridanou hodnotou budú vytvorené UZ pre žiakov, ktoré budú využívať nasledujúce ročníky žiakov. Vyškolení PA budú využívať svoje poznatky a skúsenosti z implementácie pedagogického modelu školy s CVS v pedagogickej praxi.

Zhodnotenie pridanej hodnoty NP je spracované v Evalvačnej správe implementácie inkluzívneho modelu vzdelávania v materských školách I., ktorá je dostupná na http://www.npmrk2.sk/sites/default/files/Evalva%C4%8Dn%C3%A1%20spr%C3%A1va_0.pdf.

2. Inkluzívny model vzdelávania na predprimárnom stupni školskej sústavy

Z výskumných zistení vyplýva, že pre zvýšenie kvality vzdelávania detí v MŠ, súčasne pre zvýšenie ich pripravenosti na nástup do základnej školy a tým aj pre elimináciu zaraďovania detí do špeciálnych škôl je potrebné naplňovať tieto potreby pedagogických zamestnancov:

- rozširovať didaktické a metodické vedomosti učiteľov, ktoré im umožnia naplňovať filozofiu aj prax sociálnej inklúzie detí z MRK v MŠ a tiež rozširovať vedomosti o postupoch a spôsoboch inkluzívnej edukácie pri 100% naplnenosti až preplnenosti počtu detí v triedach;
- zamestnávať asistentov učiteľa, ktorý deťom z MRK pomôže prekonávať sociálne, kultúrne a komunikačné bariéry;

- spolupracovať s podporným servisom odborných zamestnancov a iných subjektov a inštitúcií priamo v teréne MŠ;
- mať právne vymedzenú systémovú pomoc zo strany zodpovedných subjektov a inštitúcií v poradenskom, sociálnom a mimovládnom sektore pri riešení sociálneho a kultúrneho znevýhodňovania detí z MRK.

Z výskumných zistení v časti vzdelávacie potreby odborných zamestnancov vyplynulo, že odborní zamestnanci potrebujú diagnostické nástroje na objektívne diagnostikovanie detí z MRK, terénnych sociálnych pracovníkov a asistentov učiteľa, ktorí odborným zamestnancom pomôžu lepšie pracovať pri poskytovaní odbornej pomoci a starostlivosti deťom a rodinám z MRK a právne vymedzenú systémovú pomoc zo strany zodpovedných subjektov a inštitúcií v poradenskom, sociálnom a mimovládnom sektore pri riešení sociálneho a kultúrneho znevýhodňovania detí z MRK.

MPC vybralo MŠ, ktoré navštevujú deti z MRK resp. sú umiestnené v lokalite, v ktorej žijú príslušníci marginalizovanej rómskej komunity. Na týchto MŠ bude počas dvoch školských rokov implementovaný IMV za pomoci ostatných podaktivít.

IMV pozostáva z viacerých častí, z ktorých pre samotnú inkluzívnu prax MŠ má asi najväčší význam časť, ktorá pojednáva princípy tvorby inkluzívneho kurikula na predprimárnom stupni školskej sústavy a Model tvorby inkluzívne zameraného školského vzdelávacieho programu (ŠkVP).

Podľa spomínaných princípov a modelu tvorby si každá MŠ vytvorí na mieru ušitý ŠkVP, ktorý bude reflektovať jednak na potreby samotnej materskej školy ale aj potreby detí a ich rodičov či komunity. Na tomto mieste vidíme prínos takto vytvorených ŠkVP k eliminácii zaraďovania detí do špeciálnych škôl, pretože bude umožňovať podľa potrieb rozšíriť obsah vzdelávania k cielenej príprave na vstup do základnej školy, k stimulácii potrebných psychických čiastkových funkcií detí k učeniu sa a ku kompenzácií nepodnetnosti rodinného prostredia. Inkluzívne zamerané ŠkVP podľa nášho modelu ďalej otvoria priestor pre efektívnu spoluprácu s rodinou, s komunitou, ale aj s Centrami pedagogicko - psychologického poradenstva a prevencie prípadne s Centrami špeciálno-pedagogického poradenstva. Takto podložená spolupráca prinesie zlepšenie komunikácie medzi uvedenými subjektmi, zlepšenie všetkých subjektov na participácii vo výchove a vzdelávaní týchto detí a tým aj zvýšenie počtu detí z MRK v MŠ a dostatočnú školskú pripravenosť.

Spomínaná spolupráca je rozšírená o prijatie asistenta učiteľa do MŠ, ktorý bude nápomocný hlavne pri odstraňovaní sociálnych a komunikačných bariér detí a rodičov z MRK voči inštitúcii a verejnosti. Mzdy asistentov učiteľa sú refundované z finančných prostriedkov NP počas jeho trvania. Z celkového počtu prijatých asistentov je 82 % rómskeho pôvodu a tým aj komunikuje v rómskom jazyku. Tento fakt považuje prijímateľ za veľmi pozitívny a dôležitý hlavne smerom k redukovaniu jazykovej bariéry. Znalosť slovenčiny u časti detí z MRK je pri nástupe do MŠ nedostatočná a výrazne komplikuje ich adaptáciu, no na druhej strane popri prispôbení výchovy a vzdelávania v slovenskom jazyku je potrebné zvážiť aj rôzne formy integrácie rómskeho jazyka do edukačného procesu, pričom práve rómsky komunikujúci asistent bude veľkým prínosom.

Keďže vzdelávanie v MŠ nie je povinné a najmä deti z MRK v ňom chýbajú, mnohé prichádzajú do kontaktu so školou až vo veku nástupu na povinnú školskú dochádzku. V tomto období sa však vynára množstvo javov, ktoré ovplyvňujú zaradenie/nezaradenie dieťaťa do špeciálnej školy, prípadne následné zlyhanie v bežnej škole: slabá či žiadna komunikácia vo vyučovacom jazyku a tým neschopnosť porozumenia, neosvojenie si základných zručností z oblasti hygieny, samoobsluhy, grafomotoriky a iné, neschopnosť zvládnuť povinnosť, emocionálna labilita a pod. Tieto javy sa stávajú dôvodom začlenenia dieťaťa do špeciálnej školy. Ďalším existujúcim problémom je nedostatok základných škôl v blízkosti komunit a k tomu pridružené vnímanie vzdelania detí rodičmi ako nepodstatné. Tieto fenomény sa pokúsi odstrániť osvetový program v rámci NP, ktorý je určený rodičom detí z MRK, ich deťom predškolského veku ale aj zamestnancom štátnej správy a samosprávy pracujúcimi s MRK. K osvetovému programu bude vytvorený jeden UZ. Od realizácie osvetového programu prijímateľ očakáva zvýšenie povedomia rodičov a zamestnancov štátnej správy a samosprávy o prínose IMV pre budúcu školskú úspešnosť detí, zvýšenie záujmu o predprimárne vzdelávanie detí u rodičov, zmena postojov rómskej komunity ako celku ku vzdelávaniu v MŠ a k vzdelávaniu všeobecne a v konečnom dôsledku predchádzať segregácii. Prijímateľ zdôrazňuje veľký potenciál osvetového programu hlavne smerom k rodičom a k zvýšeniu

ich vnútornej motivácie ku vzdelávaniu detí, čo môže mať efektívny dopad na zníženie počtu detí z MRK v špeciálnych školách.

Dôvodom absencie detí z MRK v MŠ sú nedostatočné kapacity týchto škôl. Často však je problémom ich obmedzená dostupnosť - nedostatok finančných prostriedkov na dopravu. NP túto prekážku pomáha riešiť - 200 až 250 deťom budú nahradené náklady spojené s cestovaním do/z vzdialených rómskych komunít do spádových MŠ.

Iné, ďalšie podaktivity realizované v rámci NP: realizácia max. 10 výletov s edukačným a výchovným zameraním pre každú MŠ, výmenné návštevy a vymieňané si dobrej praxe medzi MŠ, zverejňovanie príkladov najlepšej praxe a skúseností s implementáciou IMV na web sídla, vytváranie UZ pedagogickými zamestnancami, pôsobenie konzultantov – tútorov v MŠ pri implementácii IMV a využívanie didaktického balíčka ako podpory implementácie IMV a modernizácie edukačného procesu.

Medzi silné stránky implementácie NP patrí najmä:

- Asistent učiteľa v materskej škole: Asistenti učiteľa boli na svoju pozíciu prijatí predovšetkým z dôvodu pomoci a podpory rómskym deťom pri výchove a vzdelávaní tak, aby ich dosiahnuté výchovno-vzdelávacie výsledky dosahovali lepšiu úroveň a aby sa v súčinnosti s rodinou zlepšila ich dochádzka do MŠ. V súčasnosti sa z prostriedkov projektu refunduje mzda 163 asistentom učiteľa. Prínos asistentov učiteľa je najmä v týchto ukazovateľoch: individuálny prístup k deťom z MRK, spolupráca s rodinou a komunitou, pomoc pri výchovno-vzdelávacích činnostiach, adaptácia detí z MRK na školské prostredie a odstránenie jazykových bariér (zo 163 pedagogických asistentov ovláda rómsky jazyk 138).
- Výrazná variabilita aktivít, podporujúcich inklúziu detí z MRK v prostredí MŠ (napr. výmenné stáže materských škôl, konzultanti inkluzívneho vzdelávania, doprovod detí a preplácanie nákladov súvisiacich s prepravným, uhrádzanie kreditových príplatkov pre PZ, a pod.
- Program kontinuálneho vzdelávania pre PZ, ktorý je v súčasnosti jediný program, ktorý sa venuje problematike inkluzívneho vzdelávania v prostredí MŠ. Cieľom vzdelávacieho programu je inovovať profesijné kompetencie PZ MŠ podieľajúcich sa na výchove a vzdelávaní detí pochádzajúcich z MRK potrebných na podporovanie ich sociálnej inklúzie na predprimárnom stupni školskej sústavy. Na základe spätnej väzby od frekventantov, ktorí už absolvovali tento program, môžeme konštatovať jeho prínos ohľadom zvýšenia kompetencií učiteľov MŠ.

V súvislosti s udržateľnosťou NP môžeme konštatovať, že po ukončení projektu bude inkluzívny model vzdelávania implementovaný v zapojených MŠ a bude poskytnutý ako príklad dobrej praxe MŠ, ktoré navštevujú deti z MRK resp., ktoré sa nachádzajú v obciach/mestách s výskytom MRK. Zárukou udržateľnosti budú vyškolení PZ, OZ, ako aj materiálno-technické vybavenie ostávajúce v zapojených MŠ (interakt. systémy, didakt.vybavenie). Generovanie pridanej hodnoty vo výsledkoch aktivít aj po ukončení projektu je založené aj na vytvorení legislatívnom prostredí (obsah ŠtVP), aktívnej participácii zúčastnených subjektov – MŠ, nových partnerstvách a elektron. prostriedkoch zdieľania vytvorených ŠkVP, nových UZ a metodík, ich zdokonaľovania.

PZ a OZ, ktorí absolvujú vzdelávanie v rámci projektu budú schopní ako multiplikátori na svojich školách a organizáciách podporovať inklúziu detí z MRK. V rámci inkluzívneho modelu vzdelávania vytvorená analýza existujúceho stavu bude obsahovať nielen analýzu existujúceho legislatívneho prostredia v čase trvania projektu, ale predovšetkým návrhy koncepčného a legislatívneho charakteru, ktoré budú slúžiť decíznej sfére na prijatie následných opatrení, ktoré umožnia systémovo podporiť udržateľnosť projektových cieľov aj po ukončení implementácie NP.

3. Komplexný poradenský systém prevencie a ovplyvňovania sociálno-patologických javov v školskom prostredí

Cieľom NP je:

- zvyšovanie vzdelanostnej úrovne žiakov ZŠ so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami (ďalej len „ŠVVP“) zefektívnením systému výchovného poradenstva a prevencie v záujme ich sociálnej integrácie a uplatnenia na trhu práce.

- Zvyšovanie vzdelanostnej úrovne osôb so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami (ďalej len „ŠVVP“) prostredníctvom celoživotného poradenstva, s odbornou poradenskou podporou zamestnancov systému výchovného poradenstva a prevencie. Poradenská pomoc pri prevencii a zvládaní sociálno-patologických javov žiakov, pri ich sociálnej integrácii, podpore študijnno-profesijných záujmov, primeraných vzdelanostných aspirácií a efektívnej príprave žiakov na vstup na trh práce.
- Podpora ďalšieho vzdelávania zamestnancov systému výchovného poradenstva a prevencie, inovácia poradenských metód, metodík, testov.
- Zvýšenie dlhodobej konkurencieschopnosti SR prostredníctvom podpory a integrácie žiakov so ŠVVP do spoločnosti, na trh práce v zmysle potrieb vedomostnej spoločnosti. Optimalizácia procesu profesionálneho rozhodovania, zvyšovanie zamestnatelnosti žiakov, prevencia pred nezamestnanosťou (hlavne dlhodobou).
- Podpora sociálnej inklúzie osôb so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami prostredníctvom uľahčenia ich prístupu k získavaniu zručností potrebných na trhu práce a podporiť ďalšie vzdelávanie osôb pracujúcich v oblasti ich integrácie do spoločnosti

V rámci NP sa realizovala celoslovenská Depistážna analýza, ktorá identifikovala problémových žiakov v základných školách, je súčasťou účinnej prevencie pred sociálnou patológiou, vrátane prevencie pred nezamestnanosťou (hlavne dlhodobou). Depistáž je východiskovou aktivitou projektu, umožňuje včasnú poradenskú starostlivosť o problémových žiakov v systéme výchovného poradenstva a prevencie, vrátane kariérovej výchovy (profesionálnej orientácie) a kariérového poradenstva pre žiakov ZŠ v záujme ich sociálneho začlenenia sa, uplatnenia sa na trhu práce v dospelosti. Týmto žiakom sa poskytuje poradenská pomoc, aby si vybrali vhodnú strednú školu, teda optimalizuje sa ich profesionálne rozhodovanie tak, aby mali v budúcnosti čo najväčšiu šancu zamestnať sa.

Vzhľadom na to, že v NP ide o maximálnu inováciu diagnostického procesu, ktorý sa vďaka NP začína realizovať v digitálnom prostredí je odozva od odbornej verejnosti vysoko pozitívna, a to napriek tomu, že využívanie digitálnej funkcionality KomposyTu a digitálnych verzií diagnostických nástrojov si vyžaduje nesmierne úsilie odborníkov smerujúce k zvyšovaniu svojich digitálnych kompetencií, ktoré môžu získať aj prostredníctvom aktivít NP. Odborníci chápu význam aktualizácie noriem psychodiagnostických metodík, testov, od ktorej závisí kvalita poradenskej práce v systéme VP a P (aj v nadväznosti na pripravované opatrenie EÚ skrátiť platnosť noriem psychodiagnostických nástrojov).

Po prvýkrát sa bude v SR realizovať proces štandardizácie formou digitálnej platformy a úložiska dát, ktoré umožní vypracovať nové normy pre diagnostické nástroje, ktoré boli doposiaľ zastaralé a nevalidné.

NP vytvára unikátny model e-govermentu v poradenskom systéme v SR, ako aj EÚ. V rámci overovania nového digitálneho systému po prvýkrát v SR spúšťame diagnostikovanie klientov v digitálnom prostredí, zachytávame portfólium výstupov diagnostiky klienta v archíve klienta a zároveň využívame výstupy jednotlivých diagnostik pre účely hromadného zberu dát a následnú štandardizáciu diagnostických nástrojov s možnosťou tvorby nových noriem, resp. aktualizácie starých noriem psychodiagnostických metodík, testov.

Digitalizáciou niektorých procesov vo výchovnom poradenstve nastáva významné zefektívnenie času pre diagnostiku žiaka / klienta a jej vyhodnotenie, čo odborníkovi zväčšuje priestor na prácu so žiakom / klientom, na jeho osobnú intervenciu, poradenstvo, prípadne terapiu a. i. podľa potrieb klienta. KomposyT sa konfiguruje k prepojeniu funkcionality digitálneho úložiska MŠVVaŠ SR, čím sa zabezpečí kompatibilita so Stratégiou informatizácie rezortu školstva.

4. PRINED – PROJEKT INKLUZÍVNEJ EDUKÁCIE

Cieľom NP je:

- podpora inkluzívneho prostredia MŠ a ZŠ (prostredníctvom akceleračných programov zameraných na stimuláciu rómskych detí skvalitniť diagnostický proces v MŠ. Vytvorením inkluzívnych tímov a ich vyškolením na osvojenie profesijných kompetencií potrebných na uspokojovanie a rozvoj špecifických vzdelávacích potrieb žiakov pochádzajúcich z MRK podporiť inklúziu v prostredí ZŠ)

- Podpora celodenného výchovno - vzdelávacieho systému na ZŠ a užšej spolupráce s rodinou a komunitou rómskych detí a žiakov (prostredníctvom celodenného výchovno-vzdelávacieho procesu podporiť účinný rozvoj žiakov z MRK aj mimo vyučovania, vrátane voľno časovej starostlivosti a užšej spolupráce s rodinou a komunitou rómskych detí a žiakov)
- Didaktická podpora MŠ a ZŠ – didaktické balíčky (podporiť efektívnu implementáciu pedagogického modelu školy s celodenným výchovno-vzdelávacím systémom a modernizovať vyučovací proces na zapojených ZŠ a MŠ prostredníctvom moderných didaktických pomôcok a materiálneho vybavenia potrebného pre činnosť záujmových útvarov)

Generovanie pridanej hodnoty vo výsledkoch aktivít aj po ukončení projektu je založené v rozhodujúcej miere na vytvorení legislatívnom prostredí (obsah štátneho vzdelávacieho programu), aktívnej participácii zúčastnených subjektov – materských a základných škôl, nových partnerstvách a elektronických prostriedkoch zdieľania vytvorených školských vzdelávacích programov, nových učebných zdrojov a metodík, ich zdokonaľovania.

PZ a OZ, ktorí absolvujú inštruktážne kurzy a získajú skúsenosti v rámci NP budú schopní ako multiplikátori na svojich školách a organizáciách podporovať inklúziu detí a žiakov pochádzajúcim z MRK.

Je predpoklad, že na základe skúseností s prácou inkluzívnych tímov v prostredí materských a základných škôl bude snahou škôl po ukončení projektu využívať odborné služby členov týchto tímov vzhľadom na dopad, ktorý bude mať ich práca na lepšiu diagnostiku a pripravenosť detí z MRK pred vstupom na ZŠ a školskú úspešnosť žiakov z MRK.

Silné stránky implementácie NP:

- Intervencia odborných zamestnancov na ZŠ a zapojenie pedagogických asistentov do výchovno-vzdelávacieho procesu na ZŠ a MŠ.
- Inkluzívna podpora ZŠ a MŠ prostredníctvom metodík a manuálov.
- Metodická a poradenská pomoc hlavných expertov inklúzie smerom k inkluzívnym tímom.
- Inštruktáže pre inkluzívne tímy.
- Inštruktáže pre realizáciu akceleračných programov MŠ.
- Poradenstvo a konzultácie prostredníctvom supervízorov depistáží, stimulačných programov a odbornej činnosti (CPPPaP).
- Realizácia CVS na ZŠ (formou prípravy na vyučovanie a záujmovej činnosti v súčinnosti s OZ a PA).
- Realizácia depistáží a stimulačných programov v prostredí ZŠ.
- Odborné konzultácie členov inkluzívneho tímu pre žiakov a rodičov z MRK.
- Riaditeľmi ZŠ zapojených do NP avizovaný pokles počtu vymeškaných hodín za I. polrok, oproti predchádzajúcemu roku v úrovni 10 – 15%.

PRIORITNÁ OS 4

1. Vzdelávanie učiteľov základných škôl v oblasti cudzích jazykov v súvislosti s Konceptiou vyučovania cudzích jazykov na základných a stredných školách

Pridaná hodnota projektu:

- podpora vzdelávania učiteľov v oblasti celoživotného vzdelávania na celom území SR najmä v ekonomicky najmenej rozvinutých regiónoch a zvýšenie konkurencieschopnosti regiónov;
- zvýšenie kvality edukačného systému SR;
- výhľadovo zabezpečenie dostatočných jazykových kompetencií absolventov stredných škôl;
- zvýšenie mobility odborníkov v oblasti vzdelávania;
- zvýšenie kredibility hodnotenia výsledkov vzdelávania v oblasti cudzích jazykov SR;
- aktívna participácia SR pri vytváraní viacjazyčnej a multikultúrnej Európy v súlade s odporúčaniami Európskej komisie a participácia SR na tvorbe jazykovej politiky EÚ.

V rámci projektu sa vyškolili odborníci pre tvorbu najmodernejších evalvačných nástrojov pre hodnotenie jazykových kompetencií na úrovni SERR pre jazyky. Poskytol tiež akreditované študijné programy pre získanie kvalifikačného predpokladu v predmete cudzí jazyk so zameraním na cieľovú skupinu detí mladšieho školského veku.

Vytvoril sa organizačno-vzdelávací portál www.educj.sk pre participujúcich pedagógov v projekte. Zabezpečila sa rozsiahla medzinárodná spolupráca pre participujúcich pedagógov napr. sprístupnenie a využívanie základných nástrojov Rady Európy pre skvalitnenie jazykového vzdelávania - SERR pre jazyky, EPI a pod. Národný projekt zásadne prispel ku skvalitneniu cudzojazyčného vzdelávania v primárnom stupni vzdelávania v SR.

Projekt technicky a odborne vybavil všetky participujúce školy, vrátane univerzít, v projekte – dataprojektory, notebooky, jazykové a odborné softvéry, rozsiahle učebnicové fondy pre učiteľov, množstvo odbornej literatúry pre pedagógov.

Ďalej projekt umožnil vytvoriť návrh opisu študijného odboru predškolská a elementárna pedagogika s cieľom získania a udržania 100% kvalifikovanosti v predmete cudzí jazyk na 1. stupni ZŠ.

Projekt vytvoril univerzitné projektové kancelárie na 9 vysokých školách pedagogického zamerania, ako aj technického zamerania. Všetky vysoké školy dokázali počas celej realizácie projektu zabezpečiť vysokú kvalitu vzdelávania, a to aj napriek tomu, že SR trpí nedostatkom kvalifikovaných pedagógov cudzieho jazyka na všetkých úrovniach vzdelávacieho systému, vo vzdelávaní odbornom, ako aj jazykovom.

2. Vzdelávanie učiteľov v súvislosti s tvorbou školských vzdelávacích programov

K výstupom NP patria:

- Vytvorená projektová kancelária, zostavené pracovné tímy, riadiaca činnosť a zabezpečovanie pravidelných pracovných rokovaní. Za obdobie realizácie NP prebehli 216 zasadnutí, z toho v cieľi RKZ 199 zasadnutí.;
- Tvorba odborných materiálov a odborných posudkov – z NP bolo vytvorených 12 scenárov k tvorbe multimediálnych vzdelávacích materiálov a 27 recenzných posudkov k vytvoreným dielam a didaktickým materiálom.;
- Prostredníctvom tejto aktivity bolo pripravených: 12 vzdelávacích materiálov k realizácii vzdelávacích aktivít (školeniam k tvorbe školských vzdelávacích programov) a doplnkových vzdelávacích programov.

- Tvorba, výroba a vydávanie dvojtyždenníka Učiteľské noviny – prostredníctvom NP bolo vyrobených 89 čísiel, z toho vydaných ako periodická tlač 73 čísiel a 16 čísiel zverejnených na vzdelávacom portáli dištančného vzdelávania www.distancne.vzdelavanie.siov.sk;
- V rámci aktivity bolo vyrobených a distribuovaných 22 multimediálnych vzdelávacích materiálov pre učiteľov základných a stredných škôl, z toho 13 DVD a 9 CD;
- naprogramovanie vzdelávacieho portálu, príprava 4 vzdelávacích programov pre on-line formu vzdelávania (testy, metodické materiály, písomné pokyny), príprava školiacich materiálov pre koordináciu vzdelávania, zaškolenie zamestnancov do práce na vzdelávacom portáli: - tútorov, národných koordinátorov, príprava školiacich materiálov pre frekventantov dištančného vzdelávania k priebehu a ukončovaniu štúdia, zaškolenie tútorov do práce so vzdelávacím portálom, realizácia a riadenie on-line vzdelávania od mája 2013 – decembra 2014.

Silnými stránkami národného projektu sú:

- Zvýšenie a obnova úrovne kľúčových kompetencií učiteľov základných a stredných;
- Inovácia a vydanie metodických materiálov;
- Tvorba a vydanie nových, moderných vzdelávacích a didaktických materiálov;
- Zvýšenie povedomia a informovanosti v oblasti regionálneho školstva vydávaním periodickej tlače, určenej pedagogickým zamestnancom;
- Vytváranie nových, moderných a efektívnych spôsobov výučby – on-line vzdelávanie cestou vytvorenia vzdelávacieho portálu.

Spätná väzba sa prejavila najmä v pretrvávajúcom záujme o akreditované vzdelávanie k tvorbe ŠKVP (zasielanie prihlášok do vzdelávania zo strany učiteľov základných a stredných škôl), v kontinuálnom pokračovaní zasielania príspevkov zo strany pedagogickej verejnosti do Učiteľských novín – komunikácia cez vzdelávací portál a podnetmi pedagogickej verejnosti smerom k prijímateľovi o zaslanie ďalších rozmnožením multimediálnych vzdelávacích CD a DVD.

3. Vzdelávanie pedagogických zamestnancov materských škôl ako súčasť reformy vzdelávania

V roku 2014 od januára do júna sa navýšil počet podľa identifikačného údaju účastníka o 1 305 K a o 260 RKZ. Opakovane sa zapojilo do vzdelávania 7 365 pedagogických zamestnancov (K aj RKZ) v 409 skupinách. Ďalej bolo vytvorených 122 edukačných materiálov, uskutočnili sa 3 odborné semináre a záverečná odborná konferencia na tému Evalvácia – kvalitatívny faktor vzdelávania.

Národný projekt Vzdelávanie pedagogických zamestnancov materských škôl ako súčasť reformy vzdelávania bol ukončený 30.9.2014 a vzdelávacie aktivity projektu 30.6.2014

V projekte MAT sa všetky naplánované aktivity projektu uskutočnili. Podľa identifikačného údaju účastníkov sa jedenkrát vzdelávalo v 18 akreditovaných programoch do 30.6.2014 spolu 9962 pedagogických a zamestnancov zo SR a 1456 zamestnancov z BA. Do vzdelávania v rámci akreditovaných vzdelávacích programov bolo viacnásobne zapojených 19 706 zamestnancov zo SR a 5026 z BA. Bolo vytvorených 142 edukačných materiálov. Do projektu boli zapojení PZ zo 735 škôl v SR a PZ zo 17 škôl z kraja BA, v ktorých sa nachádzajú žiaci pochádzajúci z marginalizovaných rómskych komunít.

Splnenie merateľných ukazovateľov NP MAT (K) v zmysle zmluvy o NFP je 95,10% .

Splnenie merateľných ukazovateľov NP MAT (RKZ) v zmysle zmluvy o NFP je 95,16%.

Obrovský záujem o vzdelávanie po ukončení projektu – počet prihlášok cca 6500 na akreditované programy MAT; mimoriadny ohlas od účastníkov stáží na prínos, ktoré získali z osobných skúseností z edukačného procesu v mieste stáží.

Celkovo možno skonštatovať, že národný projekt prispel: k získaniu a rozvíjaniu odborných kompetencií VPZ a pedagogických zamestnancov; k zefektívneniu edukačného procesu v MŠ na základe vzdelávacích aktivít,

realizovaných stáží, seminárov a konferencií; k efektívnemu zorientovaniu sa v legislatíve súvisiacej s edukačným procesom; k rozvíjaniu kontaktov nie len medzi školami, ale aj partnerstiev v zahraničí.

Akreditované vzdelávacie programy v NP MAT boli vypracované premyslene na mieru cieľovej skupine, o čom svedčí aj mimoriadny záujem o vzdelávanie po ukončení projektu. Po ukončení (30.6.2014) vzdelávacích aktivít projektu, MPC evidovalo od PZ materských škôl v SR 6 390 prihlášok a v kraji BA 507 prihlášok.

4. Profesionálny a kariérový rast pedagogických zamestnancov

NP tým, že ponúka široké spektrum vzdelávacích programov a má široko zadefinovanú cieľovú skupinu systematicky rieši ďalšie (kontinuálne) vzdelávanie PZ a OZ. Jedným z významných výstupov NP a systémovým nástrojom v regionálnom školstve sú profesijné štandardy, ktoré sú súčasťou pripravovaných zmien legislatívy. Vytvorených bolo spolu 45 profesijných štandardov pre všetky kategórie a podkategórie PZ a OZ, špecialistov a vedúcich zamestnancov a ich pilotné overenie v praxi, na ktorých sa podieľalo 150 odborníkov z VŠ, MPC a praxe. Súbor profesijných štandardov bude súčasťou pripravovanej legislatívy (novela z. č. 317/2009 Z. z. a novela Vyhlášky 445/2009).

NP rozbehol a umožnil realizáciu vzdelávacích aktivít v systéme regionálneho školstva v rámci kontinuálneho vzdelávania podľa zákona č. 317/2009 Z. z. pre školy a školské zariadenia. Do systému vniesol viacero nových prvkov, ktoré zvýšili kvalitu a rozsah realizovaného vzdelávania: analýzu vzdelávacích potrieb PZ a OZ v regionálnom školstve, vývoj nových vzdelávacích programov, ktoré sú akreditované MŠVVaŠ SR, umožnil vzdelávanie vyše 100 000 PZ a OZ v priebehu 4 rokov trvania projektu, poskytol podporu kreditovému systému a kariérovému (atestácie) ako progresívnym prvkom systému kontinuálneho vzdelávania.

Význam realizácie NP spočíva o. i. aj v nasledovnej pridanej hodnote vzdelávania PZ a OZ:

- rozvoj ľudských zdrojov v školstve: modernizácia vzdelávacieho procesu v školách realizovaná odborne pripravenými absolventmi štúdií;
- pokrytie všetkých cieľových skupín PZ a OZ a ponuka najširšej ponuky vzdelávacích programov;
- umožnenie širokého zapojenia PZ a OZ zo škôl a školských zariadení a expertov z rezortu školstva do vzdelávacích aktivít (externí lektori);
- zvyšovanie profesionality učiteľského povolania nastavením procesu kontinuálneho vzdelávania s implementáciou štandardov kvality a nástrojov hodnotenia odborných kompetencií;
- uspokojenie požiadaviek zamestnancov rezortu školstva – ich výberu a dopytu vzdelávacích potrieb s možnosťou získania kreditov a zvyšovania osobného kariérneho rastu a platového zaradenia;
- technologická a materiálna podpora edukačného prostredia v školách (IKT, edukačný portál a nové učebné zdroje);
- vytváranie kvalitného edukačného prostredia s cieľom zvýšiť vedomostnú úroveň žiakov regionálneho školstva (v súlade so závermi PISA a iných hodnotení kvality vzdelávania v SR).

Spätná väzba od cieľovej skupiny sa prejavuje na neustále narastajúcom počte prihlášok na ďalšie vzdelávanie. MPC vo veľkej miere eviduje prihlášky od absolventov niektorých vzdelávaní, ktorí sa chcú prihlásiť na ďalšie, ale aj od nových záujemcov o vzdelávanie. Za rok 2014 narástol aj počet uchádzačov o atestácie, čo je dôsledok zvýšeného záujmu o programy kontinuálneho vzdelávania.

NP rovnako umožnil výmenu najlepších praxí (best practices) PZ a OZ, prostredníctvom tvorby osvedčených pedagogických skúseností a osvedčených skúseností odbornej praxe. Pilotne sa v rámci projektu podporovala výmena najlepších skúseností aj prostredníctvom Klubov tvorivých učiteľov.

V súvislosti s udržateľnosťou NP môžeme konštatovať, že MPC bude pokračovať v tvorbe vzdelávacích programov podľa aktuálnych potrieb školskej praxe, v poskytovaní akreditovaných vzdelávacích programov orientovaných na skvalitnenie profesijných kompetencií PZ a OZ. Sieť lektorov – expertov bude poskytovať vzdelávacie služby podľa potrieb škôl a PZ a OZ, ktorí neboli zapojení do projektu. Naďalej bude financovaná prevádzka e-portálu, ktorý obsahuje profesijné štandardy, súbory akreditovaných vzdelávacích programov, inovačné stratégie výučby a digitálne učebné zdroje, e-vzdelávacie programy a metodické materiály.

5. Tvorba Národnej sústavy kvalifikácií

NP svojimi výstupmi a celkovou realizáciou prispieva k napĺňaniu iniciatívy EÚ z hľadiska prepojenia odborného vzdelávania a prípravy na trh práce prostredníctvom identifikácie a popisu kvalifikácií. Tieto aktivity smerujú aj k zvýšeniu relevantnosti a uznávania učenia sa jednotlivcov v kontexte celoživotného vzdelávania.

Dôležitou črtou NP je postupné vytváranie komunikačnej základne medzi vzdelávaním vo všetkých jeho formách so sociálnymi partnermi, predovšetkým partnermi so zamestnávateľskej sféry, keďže títo predstavujú kľúčový prvok pri identifikácii potrieb trhu práce a pretláčania týchto potrieb do jazyka formálneho aj neformálneho vzdelávania.

Národná sústava kvalifikácií je jedným z nástrojov, ktorý môže pomôcť lepšie sa uplatniť na trhu práce u nás, i v zahraničí. Vytvorením sústavy kvalifikácií a referencovaním k Európskemu kvalifikačnému rámcu im totiž uľahčíme uznávanie kvalifikácií v celej Európe. Národná sústava kvalifikácií súčasne pomôže zosúladiť potreby trhu a obsah vzdelávania a tiež umožní ľuďom získať uznanie ich kvalifikácie, ktorú nadobudli praxou.

Slovenská Národná sústava kvalifikácií prinesie komplexný pohľad na kvalifikačný systém našej republiky, opíše čiastočne aj úplné kvalifikácie a na základe nich stanoví kritériá hodnotenia, ktoré sú potrebné na to, aby človeku mohla byť uznaná kvalifikácia. Cieľom je, aby ľudia, ktorí z akéhokoľvek dôvodu potrebujú mať uznanú kvalifikáciu, pretože to napríklad vyžaduje ich zamestnávateľ ako potvrdenie, že ovládajú to, čo deklarujú, nemuseli sedieť v škole, ak preukázateľne v danej oblasti stanovené obdobie pracovali. Nadobudnutie kvalifikácie sa tak pre občanov SR stáva rýchlejšie a hlavne pružnejšie. Do určitej úrovne možno takýmto spôsobom postupne naberať jednotky úplnej kvalifikácie a šplhať sa v rebríčku Národného kvalifikačného rámca práve systémom uznávania kvalifikácie. Okrem toho možno s vytvorenou Národnou sústavou kvalifikácií pracovať a na jej základe porovnávať vzdelávacie výstupy, ktoré sa dosahujú rôznymi formami vzdelávania.

Aby vytvorenie a následné využívanie Národnej sústavy kvalifikácií naplnilo očakávania a prinieslo stanovené efekty, vzájomná komunikácia zamestnávateľov a vzdelávacích inštitúcií je v procese jej tvorby nevyhnutná. S cieľom vytvoriť kvalitný národný systém budú do tvorby NSK zapojené aj zamestnávateľské zväzy, združenia, komory, odborové zväzy a ďalšie profesijné zamestnávateľské organizácie. K ďalším zainteresovaným stranám patria odborníci v oblasti trhu práce, odborného školstva a systému celoživotného vzdelávania.

V súvislosti s udržateľnosťou NP môžeme konštatovať, že pozitívnym efektom vytvorených systémových nástrojov bude posilnenie záujmu verejnosti o všetky formy a spôsoby CŽV. Predpokladáme, že funkčnosť implementácie NKR a NSK v systéme CŽV bude pozitívnym prvkom a žiadanou formou pri vstupe do zamestnania či zmene zamestnania aj po skončení tohto projektu. Informačný systém bude verejnosti dostupný, dostatočne propagovaný, príručka využívania IS bude verejne dostupná. NKR a NSK bude logický a ucelený systém informujúci o existencii kvalifikácií a o možnostiach ich získania a uznania. NKR a NSK zabezpečia horizontálnu a vertikálnu priestupnosť medzi formálnym, neformálnym a informálnym vzdelávaním a učením sa. Nevyhnutnou podmienkou po skončení projektu je udržiavať obe sústavy funkčné - to znamená sústavne monitorovať situáciu v oblasti povolání a kvalifikácií, identifikovať akúkoľvek zmenu kvalifikácie v danom povolaní, novovytvorené kvalifikácie vo vzťahu k pracovným pozíciám ap. Základným predpokladom udržateľnosti výsledkov projektu je ustanovenie Národnej rady pre vzdelávanie a kvalifikácie ako autoritu monitorujúcu a schvaľujúcu nové kvalifikácie a spolupracujúcu so Sektorovými radami vlády a zamestnávateľmi v tejto oblasti.

6. Zvyšovanie kvality vzdelávania na základných a stredných školách s využitím elektronického testovania

Od začiatku projektu do konca roku 2014 sa zúčastnilo na aktivite 1.1 Vytváranie úloh a testov pre priebežné školské testovania (školská databáza úloh) a pre objektívne vyhodnocované testovania (NÚCEM databáza úloh) 896 osôb v pracovnom pomere. Na základe modernej metodiky pripravovalo viac ako 650 aktívnych autorov – učiteľov úlohy do elektronickej banky. Od začiatku projektu vytvorili a zozbierali garanti testovacích nástrojov celkovo viac ako 35 000 úloh z vybraných vzdelávacích oblastí a predmetov. Ku koncu roka 2014 bolo vytvorených 55 testov, 126 testových zošitov a cca 25 000 úloh bolo implementovaných do systému e-Test do databázy úloh a testov.

V regionálnych kontaktných centrách (ďalej len RKC) sa uskutočnili stretnutia autorov úloh a posudzovateľmi a garantmi za účelom zvyšovania kvality tvorby úloh a zefektívnenia procesov implementácie úloh do systému e-Test. V Bratislavskom samosprávnom kraji (projekt RKZ) sa konalo 89 stretnutí v RKC, v ďalších krajoch na Slovensku (projekt K) sa uskutočnilo 164 stretnutí. Stretnutí sa zúčastnil aj personál pre IT podporu a komunikáciu so školami z aktivity 1.2.

V roku 2014 sa realizovali školenia a vzdelávania v rámci celého Slovenska. Do projektu je zapojených 1 649 základných a stredných škôl, vrátane škôl s vyučovacím jazykom maďarským.

Prvá fáza skúšobnej prevádzky elektronického testovacieho systému e-Test sa spustila v máji. Od 19.5.-20.6.2014 sme skúšobne otestovali a overili e-Test so žiakmi a študentmi z 6. - 8. ročníkov ZŠ a 1. - 3. ročníkov SŠ. Školské testovania (pre 5. a 9. ročník ZŠ a pre 1. - 4. ročník SŠ) boli vykonané na 19 ZŠ a SŠ s počtom 380 žiakov (projekt RKZ) v Bratislavskom samosprávnom kraji a v ďalších krajoch na 278 základných a stredných školách s počtom 5 560 žiakov (projekt K). Celkovo bolo na viac ako 841 ZŠ a SŠ v dočasnom testovacom systéme vykonaných 100 000 a v e-Teste viac než 101 700 elektronických testov. V dočasnom testovacom systéme bolo v roku 2014 otestovaných 22 350 žiakov a študentov a v e-Teste 17 250 žiakov a študentov, spolu viac ako 39 600 žiakov.

Licencie "Škola" sme odovzdali na 1076 necertifikačných ZŠ a SŠ v SR, z toho v Bratislavskom kraji 114 a v ďalších krajoch SR 962 licencií. Licencii "Žiak - štandardné testovanie" pre necertifikačné školy bolo do konca roku odovzdaných v BSK 1697 a ostatných krajoch SR 18446 kusov.

V rámci NP sa zaznamenali pozitívne reakcie od autorov úloh a testov v súvislosti s vytvorením funkčného nástroja na tvorbu úloh a komunikáciu v nadväznosti na tvorbu úloh. Úlohy boli vytvárané počas roka 2014 a do elektronického testovacieho systému e-Test boli začlenené od septembra 2014. Cieľová skupina „verejnosť“ sa oslovovala niekoľkými spôsobmi. Vydalo sa celkom 22 tlačových správ (aj s regionálnymi verziami), pričom na webových stránkach sa náš projekt spomínal 172-krát, v tlačových agentúrach 33-krát, v celoslovenskej tlači 29-krát, v celoslovenskej televízii 14-krát, v rádiách 14-krát, v regionálnych médiách 51-krát. V apríli a máji 2014 sa zorganizovalo 9 popularizačných interaktívnych podujatí E-testujte sa s EÚsmevom počas celoštátnych osláv 10. výročia vstupu SR do EÚ, ktoré sa stretlo s veľkým ohlasom. Na týchto podujatiach sa široká verejnosť – žiaci, učitelia, rodičia žiakov, starí rodičia, ostatní občania oboznámili s národným projektom a vyskúšali si nové elektronické úlohy vo vytváranom elektronickom testovacom prostredí. Podujatia mali veľkú pozitívnu odozvu u návštevníkov aj u organizátorov. Tento typ podujatia sa stretol s vysokou popularitou aj u účastníkov počas multižánrového festivalu Bažant Pohoda 2014 v období od 9. do 12. júla 2014. Za 2,5 dňa si 11 testov z rôznych predmetov a gramotností vyskúšalo viac ako 400 záujemcov.

Interaktívne prezentácie oddelenie publicity zorganizovalo smerom k širokej verejnosti aj v posledný septembrový piatok v Bratislave počas Európskej noci výskumníkov a smerom k maturantom takmer z celého Slovenska, tiež v Bratislave, od 7. do 9. 10. 2014 počas najväčšieho študentského veľtrhu v SR Akadémia&VAPAC. Cieľovú skupinu: školy, riaditelia škôl, autori úloh, IT administrátori sme informovali o etapách a krokoch implementácie projektu v roku 2014 okrem iného aj informačnými bulletinmi E-TESTOVANIE - vydali sme celkom 7 bulletinov.

V roku 2014 sme v rámci Rámcovej zmluvy MŠVVaŠ SR v TV Markíza mali odvysielanú 3-krát platenú epizódu Modernej školy, jednotková dĺžka 210 sekúnd. Najmasívnejšia spätná odozva od škôl, žiakov a verejnosti bol na interaktívnych podujatiach a z informačných bulletinov. V roku 2014 sme do života uviedli novú intuitívnu webovú stránku národného projektu, ktorú za mesiace november a december 2014 navštívilo dovedna 4029 UIP, celková návštevnosť bola 14 479, počet zobrazení 39 956.

Vytvorením banky úloh autormi - pedagogickými pracovníkmi z praxe s cieľom zavedenia elektronického testovania do zazmluvnených škôl, používaním a testovaním žiakov v systéme e-Test vznikne jednotný funkčný nástroj na celoštátne overovanie vedomostí s okamžitou spätnou väzbou pre pedagogických pracovníkov a odborníkov.

Medzi silné stránky projektu patria: zavedenie e-Testu do praxe, okamžitá spätná väzba, informovanosť žiaka o úspešnosti. Zostavenie banky úloh, tvorba úloh autormi, komunikácia a organizácia práce v tímoch autorov, posudzovateľov a garantov.

Organizácia a priebeh školení, ktoré mali za následok zvyšovanie odbornosti rôznych cieľových skupín (napr. autori úloh a testov – tvorba úloh, práca so systémom e-Test).